

URAKKATYÖRYHMÄN LOPPURAPORTTI
OSA A URAKOINTIMENETTELY

Tie- ja vesirakennushallitus 1977

08
T/E

ALKUSANAT

TVH:n rakennusosasto asetti kirjeellään n:o R-473/9.6.1976 työryhmän, jonka tehtävänä oli toimeksiannon mukaan:

- selvittää TVL:n urakointimenettelyn ja urakka-asiakirjojen nykytila
- antaa arviointinsa em. nykytilan tarkoituksenmukaisuudesta sekä mahdollisesta urakka-asiakirjojen kehittämis- ja yhtenäistämistarpeesta
- antaa ehdotus yhtenäisestä laitoksen urakointimenettelyä koskevasta yleisohjeesta

Myöhemmin urakkatyöryhmä sai toisen vaiheen tehtäväkseen laatia ehdotus TVL:n rakennuttamispolitiikaksi.

Urakkatyöryhmään ovat kuuluneet seuraavat henkilöt: Risto Pelttari, Olli Uusitalo ja Kalevi Falck rakennusosastosta, Esko Hyytiäinen suunnitteluosastosta, Seppo Kaasinen ja osan ajasta Erkki Aalto-Setälä hallinto-osastosta, Pentti Laitinen ja Mauri Leppänen käyttöosastosta, Jaakko Kaipainen vesitieosastosta sekä Pentti Lappeteläinen Kuopion tie- ja vesirakennuspiiristä.

Tässä urakkatyöryhmän loppuraportin osassa A esitetään urakointimenettelyä ja urakka-asiakirjoja koskeneen selvitys- ja kehitytyön tulokset. Varsinainen ehdotus TVL:n rakennuttamisohjeeksi on loppuraportin erillisenä liitteenä.

TVL:n rakennuttamispolitiikkaa koskevat urakkatyöryhmän selvitykset ja ehdotukset esitetään myöhemmin annettavassa loppuraportin osassa B.

Tie- ja vesirakennushallituksessa

Helsingissä, kesäkuussa 1977

SISÄLLYSLUETTELO

I: TVL:n urakointimenettely ja urakka-asiakirjat tällä hetkellä

	sivu
1 Yleistä	1
2 Ylemmän tason määräykset	1
3 TVH:n määräyskirjeet	2
4 Tienrakennustöiden urakointi	2
4.1 Yleistä	2
4.2 Tienrakennustöiden urakka-asiakirjat ja urakointimenettely	2
4.2.1 Asiakirjat	2
4.2.2 Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja tarjousten hankkiminen	3
4.2.3 Tarjousten käsittely ja sopimuksen allekirjoittaminen	5
4.2.4 Urakan valvonta	9
4.3 Päällystys-, murskaus-, päällysteen korjaus- ja maabetonitöiden urakka-asiakirjat ja urakointimenettely	9
4.3.1 Asiakirjat	9
4.3.2 Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja tarjousten hankkiminen	10
4.3.3 Tarjousten käsittely ja sopimuksen allekirjoittaminen	10
4.3.4 Urakan valvonta	11
5 Sillanrakennustöiden urakointi	12
5.1 Yleistä	12
5.2 Sillanrakennustöiden urakka-asiakirjat ja urakointimenettely	12
5.2.1 Asiakirjat	12
5.2.2 Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja tarjousten hankkiminen	13

5.2.3	Tarjousten käsittely ja sopimuksen allekirjoittaminen	13
5.2.4	Urakan valvonta	14
6	Vesitietöiden urakointi	15
6.1	Yleistä	15
6.2	Vesitietöiden urakka-asiakirjat ja urakointimenettely	15
6.2.1	Asiakirjat	15
6.2.2	Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja tarjousten hankkiminen	16
6.2.3	Tarjousten käsittely ja sopimuksen allekirjoittaminen	19
6.2.4	Urakan valvonta	20
7	Kunnossapitotöiden urakointi	21
7.1	Yleistä	21
7.2	Kunnossapitotöiden urakka-asiakirjat ja urakointimenettely	21
7.2.1	Asiakirjat	21
7.2.2	Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja tarjousten hankkiminen	22
7.2.3	Tarjousten käsittely ja sopimuksen allekirjoittaminen	22
7.2.4	Urakan valvonta	22
8	Talonrakennustöiden urakointi	22
8.1	Yleistä	22
8.2	Talonrakennustöiden urakka-asiakirjat ja urakointimenettely	23
8.2.1	Asiakirjat	23
8.2.2	Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja tarjousten hankkiminen	23
8.2.3	Tarjousten käsittely ja sopimuksen allekirjoittaminen	24
8.2.4	Urakan valvonta	24
9	Nykytilanteen arviointia	25
9.1	Yleistä	25
9.2	Asiakirjat	25

9.3	Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja tarjousten hankkiminen	26
9.4	Tarjousten käsittely ja sopimuksen allekirjoittaminen	28
9.5	Urakan valvonta	28

II: Ehdotus TVL:n rakennuttamishjeeksi

1	Yleisiä perusteluja ohjeen laatimiselle	30
2	Rakennuttamishje	30
3	Rakennuttamishje-ehdotukseen sisältyviä muutoksia	31

III: Urakka-asiakirjoja ja urakointimenettelyä koskevia kehittämis ehdotuksia

1	Yleistä	33
2	Urakka-asiakirjojen kehittäminen	33
2.1	Asiakirjojen yleisrakenne	33
2.2	Urakkaohjelmat	34
2.3	Arvonvähennysperusteet	34
3	Urakointimenettelyn kehittäminen	35
3.1	Yleistä	35
3.2	Alistamis- ja ilmoitusmenettely	35
3.3	Urakan valvonnan kehittäminen	36
3.4	Erilaisten sopimusmenettelyjen soveltaminen	36
4	Yhteistyö valtion eri rakennuttajavirastojen kesken	37

I TVL:N URAKUINTIMENETTELY JA URAKKA-ASIAKIRJAT TÄLLÄ HETKELLÄ

1 YLEISTÄ

Seuraavassa esitetyn TVL:n urakointimenettelyä ja urakka-asiakirjoja koskevan nykytilatarkastelun tarkoituksena on antaa yleiskuva TVH:n eri rakennuttamista hoitavien yksiköiden alaisuudessa tapahtuvasta urakoinnista, erityisesti käytössä olevista urakka-asiakirjoista ja urakoinnissa noudatettavista menettelytavoista. Tiedot perustuvat työryhmän jäsenten edustamiensa toimialojen rakennuttamismenettelystä antamiin selvityksiin. Tämän selvityksen tiedot kuvaavat lähinnä v. 1976 vallinnutta tilannetta ja niitä on tarkoitus käyttää hyväksi rakennusosaston asettaman urakkatyöryhmän työssä.

2 YLEMMÄN TASON MÄÄRÄYKSET

Valtion rakennustöiden teettämistä urakoitsijoilla käsittelevät seuraavat säädökset ja määräykset:

- asetus valtion rakennustöiden teettämisestä urakoitsijoilla (385/61) ja asetus valtion rakennustöiden teettämisestä urakoitsijoilla annetun asetuksen muuttamisesta (860/74)
- Kulk. M:n päätös valtion rakennustöiden teettämisestä urakoitsijoilla annetun asetuksen soveltamisesta (386/61) ja liikenneministeriön päätös valtion rakennustöiden teettämisestä urakoitsijoilla annetun asetuksen soveltamisesta annetun Kulk. M:n päätöksen muuttamisesta (985/74)
- liikenneministeriön 18.12.1974 vahvistamat yleiset sopimusehdot valtion rakennustöitä varten
- liikenneministeriön 3.2.1975 vahvistama urakkasopimuskaavake valtion maa- ja vesirakennustöitä varten

- valtiovarainministeriön 11.2.1975 vahvistama urakka-sopimuskaavake valtion talonrakennustöitä varten
- valtiovarainministeriön tulo- ja menoarvion soveltamista koskevat kirjeet.

3 TVH:N MÄÄRÄYSKIRJEET

TVL:n urakointikäytännön perustana on edellämainittujen ylemmän tason määräysten lisäksi 50 urakointiin tavalla tai toisella liittyvää TVH:n tie- ja vesirakennuspiireille lähettämää kirjettä. Näillä kirjeillä on lähetetty piirien käyttöön eri urakka-asiakirjoja tai annettu menettelyohjeita kulloinkin ajankohtaisina olleista urakointikysymyksistä. Näinollen kirjeet eivät muodosta mitään yhtenäistä ohjeistoa. Luettelo edellämainituista kirjeistä on liitteessä n:o 1.

4 TIENRAKENNUSTÖIDEN URAKOINTI

4.1 Yleistä

Tienrakennustöiden urakoinnin ohjaus kuuluu rakennusosaston tienrakennustoimistossa maarakennusjaoston ja päällystysjaoston tehtäviin. Maarakennusjaosto vastaa tienrakentamisen kokonaisurakoinnista ja varsinaisten maarakennustöiden osaurakoinnista. Päällystysjaosto ohjaa päällystys-, murskaus-, päällysteen korjaus- ja maabetonitöiden urakointia yhteistyössä käyttöosaston kunnossapitotoimiston kanssa.

Maarakennusjaoston toimipiiriin kuuluvan urakoinnin arvo on n. 30 milj. mk/v ja päällystysjaoston ohjauksessa olevan urakoinnin arvo n. 180 milj. mk/v, mihin on laskettu mukaan myös kunnossapitotoimialan päällystystyöt ja osa murskaustöistä.

4.2 TIENRAKENNUSTÖIDEN URAKKA-ASIAKIRJAT JA URAKOINTIMENETELY

4.2.1 Asiakirjat

Tienrakennustöiden urakka-asiakirjajärjestelmä muodostaa tien-

rakennustöiden kokonaisurakan urakka-asiakirjat, mutta järjestelmää voidaan soveltaen käyttää myös osaurakoissa. Asiakirjajärjestelmän kehittamisestä ja ajantasalla pidosta vastaa maa-rakennusjaosto. Asiakirjojen sisältö perustuu edellä lueteltuihin ylemmän tason säädöksiin ja järjestelmän rakenne on YSE:n 66 §:n mukainen lukuunottamatta sitä, että em. urakka-asiakirjajärjestelmässä esitetään omana ryhmänään valtioneuvoston tai ministeriön antamat määräykset ja urakkaohjelmassa luetellut rakennuttajan ja yksityisten järjestöjen julkaisemat määräykset ja ohjeet.

Asiakirjajärjestelmäkaavio on esitetty liitteessä n:o 2 ja tien-rakennustyön kokonaisurakassa noudatettavat sopimusasiakirjat on lueteltu liitteessä n:o 3.

4.2.2 Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja tarjousten hankkiminen

Tarjouspyyntöasiakirjojen kokoaminen ja laadinta sekä urakka-tarjousten hankkiminen on annettu tie- ja vesirakennuspiirien tehtäväksi. Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen perustuu suu-relta osin valmiiden vakiosisältöisten asiakirjojen ja mallien sekä laatimisohjeiden käyttöön. Urakka-asiakirjojen käytöstä on piireille annettu seuraavat ohjeet:

1. Tarjouspyyntökirjemalli (TVH 1.598) toimii lähinnä asia-luettelonä ja varsinainen tarjouspyyntökirje laaditaan aina urakkakohtaisesti soveltuvien osien mallia noudattaen.
2. Urakkaohjelman luku 1 osa A Yleinen osa (TVH 2.451) on vakiosisältöinen sopimusasiakirja, joka liitetään sellaise-naan niin kokonais- kuin osaurakoiden urakkaohjelman perus-rungoksi.
3. Urakkaohjelman luku 1 osa B Työkohtainen osa (TVH 2.452) laaditaan aina urakkakohtaisesti. Järjestelmässä tämän asiakirjan tilalla esitetyn laatimisohjeen tarkoituksena on helpottaa ja yhdenmukaistaa urakkaohjelman laadintaa siten, että kaikki perusseikat tulevat mainituiksi. Työkohtaisen osan liitteeksi voidaan tarvittaessa liittää julkaisu arvön-vähennysten laskemisperusteita (TVH 2.399).

4. Urakkaohjelman luku 2 Maksu- ja mittausperusteet (TVH 2.453) soveltuu sellaisenaan sekä kokonais- että osaurakoissa käytettäväksi. Sitä voidaan tarvittavilta osin tämentää tai täydentää urakan erityisluonnetta vastaavaksi urakkaohjelman luvun 1 osassa B. Suppea-alaisissa osaurakoissa voidaan sopimukseen liittää maksu- ja mittausperusteiden kohdat 2:1 ja 2:2 sekä kohdasta 2:3 yksityiskohtaiset maksu- ja mittausperusteet tarvittavilta osin.
5. Tienrakennustöiden yleiset työselitykset (TVH 2.454, 2.455, 2.456, 2.457, 2.458, 2.459, 2.460 ja 2.461) liitetään kokonaisurakoihin sellaisenaan ja osaurakoihin tarvittavilta osin.

Jos urakassa esiintyy murskaus-, päällystys-, päällysteiden korjaus-, maabetoni- tai vihertöitä, liitetään vastaavasti murskaustyön työselitys (TVH 2.809), päällystystöiden työselitys (TVH 2.802), tienpäällysteiden korjausohjeet (TVH 2.854), maabetonitöiden työselitys (TVH 1.464) tai vihertöiden yleinen työselitys (TVH 2.400) asianomaisen tienrakennustöiden yleisen työselityksen liitteeksi. Em. erilisiä yleisiä työselityksiä käytetään ao. osaurakoissa sellaisenaan.

Sillanrakennustöiden yleinen työselitys (TVH 2.465) liitetään vain sellaisten kokonais- tai osaurakoiden sopimukseen, joihin sisältyy sillanrakennustöitä.

6. Tienrakennustöiden massa- ja yksikköhintaluetteloa (TVH 2.464) voidaan käyttää sellaisenaan. Kuitenkin se varsinaisesti on asialuettelo, josta sopivat kohteet poimimalla laaditaan kunkin urakan massa- ja yksikköhintaluettelo. Urakkaan liitetyn massa- ja yksikköhintaluettelon maksupostien ja maksu- ja mittausperusteiden tulee olla toisiaan vastaavat.

Jos urakkaan kuuluu sillanrakennustöitä, tulee tarjouspyyntöön liittää siltatöiden yksikköhintaluettelo. Urakka-asia-
kirjajärjestelmässä esitetty siltatöiden yksikköhintaluettelo (TVH 2.463) on useimmiten käyttökelpoinen sellaisenaan.

Sitä voidaan kuitenkin tarvittaessa täydentää tai supistaa urakkakohtaista tarvetta vastaavaksi. Yksikköhintaluettelossa ilmoitettavat yksikköhinnat ovat tarkoitettut käytettäviksi määritettäessä muutos- ja lisätöistä johtuvia lisäyksiä ja vähennyksiä urakkahintaan.

Jos siltatyöstä pyydetään yksikköhintapohjainen tarjous, laaditaan lisäksi kutakin siltaa varten oma massa- ja yksikköhintaluettelo. Luettelossa erittelemättömistä töistä pyydetään kokonaishinta kohteella "Muut työt", johon tavallisesti sisältyvät mm. telineet, kaivu-, louhinta-, täyttö- ja tiivistystyöt.

7. Tarjouskirjemalli (TVH 2.462) on varsinaisesti asialuettelo, jonka pohjalta laaditaan urakkakohtainen tarjouskirjemalli liitettäväksi tarjouspyyntöön.

4.2.3 Tarjousten käsittely ja sopimuksen allekirjoittaminen

Tienrakennusurakoiden osalta on urakka-asiakirjojen laadinnan lisäksi myös muiden urakkaan liittyvien asioiden hoito jäljempänä mainittuja poikkeuksia lukuunottamatta tie- ja vesirakennuspiirien tehtävänä.

Valtiovarainministeriön antamiin tulo- ja menoarvion soveltamista koskeviin määräyksiin sisältyy eräitä niin tienrakennuskuin muutakin jäljempänä käsiteltyä urakointia koskevia määräyksiä.

Valtion tulo- ja menoarvion soveltamista koskevien yleismääräysten (TM 2015/1.2.1973) kohdan 4.9 mukaan urakointiin liittyvät toimenpiteet ovat rakennuttajana toimivan viraston ja laitoksen asiana. Mainitussa kohdassa on kuitenkin lueteltu viisi tapausta (huom. lisäksi TM 4426 kohdan 2.5.5 lisäys 6), jolloin urakasta on pyydetävä valtioneuvoston raha-asianvaliokunnan lausunto.

V. 1976 tulo- ja menoarvion soveltamista koskevien erityismääräysten TM 4426/6.2.1976 kohdan 2.5.5 mukaan "riittävän valvonnan aikaansaamiseksi viraston tai laitoksen tulee valtio-

varainministeriön vahvistamalla lomakkeella lähettää valtion-talouden tarkastusvirastolle ja työvoimaministeriölle ilmoitus viraston tai laitoksen tekemästä urakkapäätöksestä niissä tapauksissa, joissa kokonaiskustannukset ovat yli 1 500 000 mk".

Erityismääräysten TM 4426 kohdassa 2.5.5 ilmoitetaan lisäksi, että yleismääräysten kohdassa 4.9 ilmoitetun estämättä, valtioneuvoston raha-asiain valiokunnan lausuntoa ei tarvita tapauksissa, joissa urakkasopimusta ei katsota voitavan tehdä halvimman tarjouksen tehneen kanssa, mikäli työ kokonaisurakkana ei ylitä 3 000 000 mk tai osaurakkana 1 500 000 mk. Tällaisista tapauksista on kuitenkin lähetettävä ilmoitus valtion-talouden tarkastusvirastolle.

Edellä mainittujen ilmoitusten tekemistä varten on tie- ja vesirakennuspiirit mainituissa tapauksissa määrätty lähettämään TVH:n ao. osastolle ilmoitus urakkasopimuksen allekirjoittamisesta ja liittämään mukaan seuraavat asiakirjat:

- urakkatarjouspyyntökirje
- avauskokouksen pöytäkirja
- käsittelykokouksen pöytäkirja hintavertailutaulukkoineen
- sopimuksen allekirjoittaneen urakoitsijan tarjous massa- ja yksikköhintaluetteloineen.

Kaikki edellä mainitut asiakirjat tulee toimittaa 4 kappaleena 1 viikon kuluessa sopimuksen allekirjoittamisesta. Varsinaiset edellä tarkoitetut ilmoitukset lähetetään eteenpäin tienrakennustoimiston toimesta.

Tienrakennusurakat, joiden urakkahinta ylittää 1 000 000 mk, on määrätty aina alistettavaksi TVH:n ratkaistavaksi. Alistamisesta annettujen ohjeiden mukaan tie- ja vesirakennuspiirin esitykseen tulee liittää soveltuvin osin seuraavat asiakirjat ja selvitykset:

- alkuperäiset urakkatarjoukset kirjekuorineen. Piirikonttorin tulee suorittaa kaikkien urakkatarjousten numeerinen tarkistaminen ja tehtävä niihin mahdolliset korjaukset

- urakkatarjouspyyntö kaikkine liitteineen 2 kappaleena
- avaus- ja käsittelykokousten pöytäkirjat 2 kappaleena
- urakkatarjousten vertailutaulukot 2 kappaleena seuraavasti

Kokonaisurakat: Kunkin tarjouksentekijän työstä tarjoama kokonaishinta ja jaoittelu työvaiheittain: yhteiset työt 1100 - 9300, alustavat työt 1100, vahvistustyöt 1200, ojitus- ja putkitustyöt 1300, kallion leikkaus- ja pengerrystyöt 1400, maanleikkaus- ja pengerrystyöt 1500, päällysrakennetyöt 1600, varusteet, laitteet ja viimeistelytyöt 1700 sekä sillat ja lautat.

Osaurakat: Kunkin tarjouksentekijän tarjoama kokonaishinta ja yksikköhinnat kaikista tarjoushintaan vaikuttavista töistä.

Vertailutaulukossa on aina ilmoitettava lisäksi arvioidut urakan valvontakustannukset.

- urakkasopimusluonnos 2 kappaleena. Sopimusluonnos kirjoitetaan täysin valmiiksi allekirjoituskuntoon. Sopimusluonnosta täytettäessä tulee käyttää työn oikeaa nimeä (esim. työohjelmassa mainittua). Liitteenä tulee olla kaikki urakkasopimukseen kuuluvat asiakirjat sitottuna oikeaan järjestykseen, kaikki liitteet on numeroitava ja liitenumerot merkittävä kaikkiin asiakirjoihin. Tie- ja vesirakennuspiirin on otettava jäljennökset sen tarjouksentekijän tarjouksesta liitteineen, jolle piiri esittää urakan antamista. Tarjousjäljennös otetaan urakkasopimuksen liitteeksi ja alkuperäinen tarjous pidetään muiden tarjousten mukana. Kaikkien asiakirjojen tulee olla oikeaksi todistettuja.
- lähetekirjeessä tai käsittelykokouksen pöytäkirjassa tulee ehdottomasti ilmoittaa urakkaan kuuluvien töiden omakustannushinta.

Ohje urakan kustannusarvion ("oman tarjouksen") määrittämisestä:

- a) Piirillä on resursseja tehdä ko. työ omana työnä:
Kustannusarvioiksi merkitään urakointiin nähden vertailukelpoiset työmaatason kokonaiskustannukset.
- b) Piirillä ei ole resursseja ko. työn suorittamiseen omana työnä:
Kustannusarvioksi merkitään piirin alueen yleisen urakkahintatason mukainen hinta.

Tie- ja vesirakennuspiirit on lisäksi määrätty heti urakkasopimuksen tultua allekirjoitetuksi toimittamaan TVH:lle urakkahinnaltaan 500 000 - 1 000 000 mk:n tienrakennusurakoista jäljennökset avauskokouksen pöytäkirjasta, käsittelykokouksen pöytäkirjasta vertailutaulukkoineen, urakkasopimuksesta ja sen urakoitsijan luottotiedoista, jonka kanssa sopimus on allekirjoitettu. Kaikki yhtenä kappaleena.

Milloin erityisyydestä on tehtävänä tavanomaisesta poikkeava sopimus, tulee annettujen ohjeiden mukaan asiasta ennen sopimuksen solmimista neuvotella TVH:n hallinto-osaston kanssa ja tarpeen vaatiessa jättää urakka TVH:n ratkaistavaksi.

Tie- ja vesirakennuspiirejä on kehoitettu siinä tapauksessa, että urakka alistetaan TVH:n ratkaistavaksi, tilaamaan päätöksen 386/61 edellyttämät luottotiedot etukäteen suoraan TVH:n ao. osastolle toimitettaviksi urakan käsittelyn jouduttamiseksi.

Urakkasopimuksen allekirjoittamisen jälkeen, kun työnaikainen vakuus on asetettu ja hyväksytty, tulee TVH:n antaman määräyksen mukaan kaikille urakkatarjouksen jättäneille yrittäjille lähettää ilmoitus, josta ilmenee:

- kenen kanssa ja milloin urakkasopimus on allekirjoitettu sekä urakkahinta
- luettelo kaikkien muiden tarjousten jättäneiden urakkahinnoista suurusjärjestyksessä urakoitsijoiden nimeä mainitsematta.

4.2.4 Urakan valvonta

Tienrakennusurakan valvonta katselmuksineen kuuluu tie- ja vesirakennuspiirille. Urakan valvonnassa tulee noudattaa julkaisua tienrakennusurakan valvonta (TVH 2.718) ja siinä lueteltuja teknillisiä valvontaohjeita. Valvontaa varten on lisäksi julkaistu joukko erityisiä lomakkeita. Tie- ja vesirakennuspiirit on kuitenkin määrätty ilmoittamaan tienrakennustöiden kokonaisurakoiden työmaakokouksista ja sopimuksen tarkoittamista katselmuksista hyvissä ajoin TVH:n rakennusosastolle. Käytännössä tienrakennustoimiston edustajien osuus urakoiden valvonnassa jää varsin vähäiseksi, lähinnä osallistumiseksi mahdollisten huomattavampien häiriöiden selvittelyyn.

TVH pitää ajantasalla erityistä painettua urakoitsijaluetteloa. Tätä varten piirit on velvoitettu toimittamaan rakennuskausittain valmistuneiden urakoiden osalta erityisellä lomakkeella arvostelutiedot tietyn suuruisista urakoitsijoista.

4.3 PÄÄLLYSTYS-, MURSKAUS-, PÄÄLLYSTEEN KORJAUS- JA MAABETONITÖIDEN URAKKA-ASIAKIRJAT JA URAKointimenettely

4.3.1 Asiakirjat

Kutakin edellä lueteltua osaurakkatyyppejä varten on laadittu omat urakka-asiakirjat urakka-ohjelmineen ja työselityksineen. Asiakirjojen kehittämisestä ja ajantasalla pidosta vastaa päällystysjaosto. Osaurakoiden urakkaohjelmat käsittävät urakka-kohtaisesti laadittavan työkohtaisen osan ja yleisen osan, joka on vakiosisältöinen kussakin urakkatyypissä ja sisältää pääosin samat keskeisimmät sopimusmääräykset kuin edellä kuvattuun tienrakennustöiden urakka-asiakirjajärjestelmään kuuluva urakkaohjelman yleinen osa. Sopimusasiakirjajärjestelmien rakenne noudattaa periaatteessa YSE:n 66 §:ssä esitettyä asiakirjajärjestystä eräin poikkeuksin. Liitteenä n:o 4 olevassa taulukossa on esitetty eri urakkatyypeissä käytettävät sopimusasiakirjat. Useimmat edellä mainittuihin järjestelmiin kuuluvista vakiosisältöisistä kirjoista tarkistetaan ja painatetaan päällystysjaoston toimesta uudelleen vuosittain.

4.3.2 Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja tarjousten hankkiminen

Päällystys-, murskaus-, päällysteen korjaus- ja maabetoniurakoitten tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja urakkatarjousten hankkiminen on kokonaan tie- ja vesirakennuspiirien tehtävänä.

Rtr-toimisto on lähettänyt päällystysjaoston aloitteesta vuosittain tammikuussa tie- ja vesirakennuspiireille ko. vuoden päällystys- ja maabetoniurakoita koskevan kirjeen johon tavallisesti kuuluu liitteinä uudet, tarkistettut painokset päällystystöitä koskevista asiakirjoista. Kirjeessä on annettu lisäksi ohjeita mm. urakan muodostamistavasta, poikkeamisesta yleisistä asiakirjoista, urakkapäätösten alistamisesta ja tarjousten pyytämisestä, urakoitsijaluettelo luottotietoineen sekä ohjeita lisätietojen esittämisestä tarjouspyynnön yhteydessä. Kirjeessä on annettu myös tarjouspyyntökirjemalli päällystysurakoita varten. Muissa töissä piiri laatii tarjouspyyntökirjeet itsenäisesti.

Murskaustöistä uudet asiakirjat on lähetetty yleensä loppuvuodesta. Samalla on voitu antaa asiakirjojen käyttöä koskevia ohjeita. Urakkaohjelman työkohtaisen osan laatimisesta ei ole erityistä laatimisohjetta. Yleinen osa liitetään sopimusasiakirjoihin sellaisenaan. Päällystys- ja murskaustöiden työselityksiä käytetään yleensä sellaisenaan tai vähäisin piirin tekemin lisäyksin.

Urakkasopimukset tehdään aina yleiselle urakkasopimuslomakkeelle.

Tarjouspyyntövaiheessa päällystystöistä on lähetetty Rtr-toimistolle tiedoksi tarjouspyyntökirje, urakkaohjelmien työkohtaiset osat karttaliitteineen ja massa- ja yksikköhintaluettelot. Murskausurakoissa ei tarjouspyyntöjä lähetetä tiedoksi TVH:lle.

4.3.3 Tarjousten käsittely ja sopimuksen allekirjoittaminen

Piirit hoitavat nykyisin kaikki päällystys-, murskaus-, päällystekorjaus- ja maabetoniurakat itsenäisesti Rtr- ja Kp-toimistojen antamien suuntaviivojen ja yleisohjeiden perusteella.

Se, mitä edellä tienrakennusurakointia selvitetessä on sanottu tulo- ja menoarvion soveltamisohteiden (TM-kirjeet) määräyksistä valtion urakointiin nähden, koskee luonnollisesti myös niin päällystysjaoston alaista urakointia kuin muutakin jäljempänä käsiteltävää urakointia.

Alistusraja on sama (1 milj. mk) kuin edellä varsinaisissa tienrakennusurakoissa. Alistettaessa urakkapäätös TVH:lle lähetetään tarjouspyyntökirje, saadut tarjoukset, tarjousten avaamis- ja käsittelykokousten pöytäkirjat hintavertailutaulukkoineen sekä täydelliset kopiot urakkasopimuksista (allekirjoitettavat kappaleet).

Päällystystöitä koskevan urakkasopimuksen tultua allekirjoitetuksi ilmoitetaan asiasta aina Rtr-toimistolle. Ilmoitus tehdään yhtenä kappaleena ilmoitusmallin mukaisesti (VM:n ilmoitus), ja liitteenä tulee olla tarjouspyyntökirje, tarjousten avaus- ja käsittelytilaisuuksien pöytäkirjat hintavertailutaulukkoineen ja jäljennös urakan saaneen tarjouksesta sekä jäljennös urakkasopimuksesta.

Tulo- ja menoarvion soveltamisohteiden mukaiset ilmoitukset TVM:lle ja valtiontalouden tarkastusvirastolle lähetetään Rtr-toimistosta edelleen syyskesällä yhtenä lähetyksenä.

4.3.4 Urakan valvonta

Edellä mainittujen urakoiden valvonta katselmuksineen kuuluu nykyisin tie- ja vesirakennuspiireille. Urakan valvonnasta on annettu kirjeitse varsin yksityiskohtaisia ohjeita ja valvonnassa noudatetaan lisäksi luonnollisesti sopimusasiakirjoihin liitettyjä valvontaohjeita. Päällystys- ja murskausurakoiden valvonnassa on myös ympäristönsuojeluun liittyvillä seikoilla urakoiden luonteesta johtuen tärkeä asema. Päällystysurakoiden loppukatselmuksista on annettu omat erityisohjeensa.

Urakka-asioiden käsittely tienrakennustoimiston päällystysjaostossa on jaettu tie- ja vesirakennuspiireittäin neljän insinöörin kesken. Osallistuminen työmaakokouksiin ja loppukatselmuksiin on viime vuosina vähentynyt, ja jaoston toiminta on suun-

tautunut enemmän yleisten urakka-asiakirjojen ja ohjeiden laadintaan ja edelleen kehittelyyn. Päällystysurakoista pidetään lisäksi varsin yksityiskohtaista tilastoa, joka julkaistaan vuosittain. Päällystysurakoitsijoista ja heidän käytössään olevista sekoitusasemista pidetään myös luetteloa päällystysjaoston toimesta.

5 SILLANRAKENNUSTÖIDEN URAKOINTI

5.1 Yleistä

Sillanrakennustöiden urakointiasiat kuuluvat sillanrakennustöimiston tehtäviin. Tämänhetkisen käytännön mukaan tienrakennustöiden kokonaisurakat, joihin saattaa kuulua huomattaviakin sillanrakennustöitä ratkaistaan tienrakennustöimiston esittelystä. Urakalla toteutettavien erillisten siltatöiden arvo on n. 25 milj. mk/v.

5.2 SILLANRAKENNUSTÖIDEN URAKKA-ASIAKIRJAT JA URAKOINTIMENETELY

5.2.1 Asiakirjat

Siltatöiden urakointia varten on laadittu seuraavat asiakirjat:

- Sillanrakennustöiden urakkaohjelma A, yleinen osa, TVH 2.447
- Sillanrakennustöiden urakkaohjelma B, työkohtainen osa, TVH 2.448 (laatimisohe)
- Sillanrakennustyöt yleinen työselitys, TVH 2.465
- Suurpaalu-urakan urakkaohjelma, TVH 2.448.

Sillanrakennustöitä varten laaditut urakkaohjelmat ovat rakenteeltaan ja keskeiseltä sisällöltään tienrakennustöiden urakkaohjelman mukaisia. Sillanrakennustöissä noudatettavan urakka-asiakirjajärjestelmän rakenne on YSE 66 §:n mukainen, kts. kaavio liitteessä n:o 5. Siltaurakassa noudatettavat asiakirjat on lueteltu liitteessä n:o 6.

5.2.2 Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja tarjousten hankkiminen

Sillanrakennustöitä koskevien tarjouspyyntöasiakirjojen laadinta kuuluu tie- ja vesirakennuspiirien tehtäviin. Sillanrakennustoimisto voi kuitenkin osallistua suurten siltaurakoiden urakka-asiakirjojen valmisteluun. Yhteistyöstä sovitaan tapauskohtaisesti piirin kanssa. Sama koskee myös erikoistöistä, kuten jännitystyöt, teräsrakennetyöt, maalaustyöt tms., jolloin asiakirjat laaditaan tapauskohtaisesti.

Sillanrakennustöiden urakka-asiakirjoja käytetään sillanrakennustöiden kokonais- ja osaurakoissa, mutta siltoja sisältävissä tienrakennustöiden kokonaisurakoissa käytetään tienrakennustöiden urakka-asiakirjoja.

Sillanrakennustoimiston kirjeellään antamien ohjeiden mukaan urakkatarjoukset pyytää, ellei erikseen toisin sovita, tie- ja vesirakennuspiiri. Piirin tulee lähettää tarjouspyyntökirje siltoja koskevine liitteineen ja urakoitsijaluetteloineen sillanrakennustoimistolle tiedoksi silloin, kun työhön sisältyy sillanrakennuksen erikoistöitä tai kun on otaksuttavissa, että urakkasopimusten tekemisestä tullaan työjärjestyksen mukaisesti päättämään TVH:ssa. Sillanrakennuksen erikoistöillä tarkoitetaan tällöin teräsrakenne-, jännitys-, suurpaalu- ja maalaustöitä sekä muita töitä, jotka toistuvat verrattain harvoin saman piirin alueella.

5.2.3 Urakkatarjousten käsittely ja sopimuksen allekirjoittaminen

Urakkatarjousten käsittely, urakoitsijan valinta ja sopimuksen tekeminen ovat jäljempänä mainittuja alistamissäännöksiä lukuunottamatta piirin asiana.

Sillanrakennustoimistossa pidetään siltaurakoitsijarekisteriä, josta annetaan piireille urakoitsijoita koskevia tietoja (mm. jäljennöksiä luottotiedoista). Jos käsiteltävänä on tarjouksia, jotka perustuvat urakoitsijan laatimiin suunnitelmiin, tulee niistä ohjeiden mukaan pyytää lausunto sillansuunnittelutoimis-

tolta ennen urakan ratkaisemista. Lausuntopyyntö liitteineen tulee lähettää samanaikaisesti tiedoksi sillanrakennustoimistolle, jos urakkasopimuksen tekemisestä päätetään TVH:ssa.

Voimassaolevien ohjeiden mukaan sillanrakennusurakat, joiden urakkahinta ylittää 1 000 000 mk, tulee tie- ja vesirakennuspiirien alistaa TVH:n ratkaistavaksi.

Alistamisasiakirjoista on sillanrakennustoimisto antanut seuraavan ohjeen:

Alistettaessa urakkasopimuksen tekemistä koskeva päätös TVH:n ratkaistavaksi tulee esityksen sisältää kaikki ratkaisun teossa tarvittavat tiedot. Ne voidaan esittää esim. tarjousten käsittelymuistiossa. Muistion liitteenä tulee olla seuraavat asiakirjat:

- tarjouspyyntökirjelmä liitteineen, ellei sitä ole jo aikaisemmassa vaiheessa lähetetty
- tarjoukset
- jäljennös tarjousten avauskokouksen pöytäkirjasta hintavertailutaulukkoineen
- luottotiedot kolmesta halvimman tarjouksen tehneestä yrityksestä (elleivät ne ole jo sillanrakennustoimistossa)
- urakkasopimusluonnos ilman liitteitä kahtena kappaleena.

Tulo- ja menoarvion soveltamisohjeiden mukaisessa ilmoitusmenettelyssä noudatetaan pääpiirteissään edellä tienrakennusurakan yhteydessä kerrottua menettelyä.

5.2.4 Urakan valvonta

Urakoiden valvonnasta vastaa tie- ja vesirakennuspiiri. Sillanrakennustoimisto nimeää joko piiri- tai hankekohtaisia yhteysmiehiä, joiden tehtävänä on asiantuntija-avun antaminen urakoiden valvonnasta huolehtivalle piirin henkilöstölle.

Ohjeiden mukaan tulee piirin sen jälkeen, kun sopimus on allekirjoitettu, lähettää urakkasopimusjäljennös sillanrakennustoimistolle, kun:

- kysymyksessä on urakka, joka on ratkaistu TVH:ssa ja johon kuuluu sillanrakennustöitä
- kysymyksessä on urakka, johon sisältyy edellä mainittuja ja sillanrakennuksen erikoistöitä

Urakkasopimuksen liitteet lähetetään tässä vaiheessa vain niiltä osin, kuin niitä ei ole jo aikaisemmin lähetetty.

Asiakirjat on tarkoitettu lähinnä edellä mainittujen yhteysmiesten käyttöön.

Piirit on lisäksi velvoitettu antamaan urakan valmistumisen jälkeen tietoja urakoitsijasta siltaurakoitsijarekisterin ajantasalla pitämiseksi.

6 VESITIETÖIDEN URAKOINTI

6.1 Yleistä

Vesitietöiden urakointiasiat kuuluvat vesitieosastolla rakennusjaoston tehtäviin. Vesitietetyöt voidaan jakaa kahteen hieman toisistaan poikkeavaan ryhmään, nimittäin meriväylätöihin, jotka toteutetaan merenkulkuhallituksen (MKH:n) määrärahoilla ja sisävesiväylätöihin, jotka toteutetaan TVH:lle budjetoidulla rahalla. Väylätöihin mahdollisesti liittyvät talonrakennustyöt hoidetaan myös vesitieosaston toimesta. Vesitieosaston alaisten meriväylätöiden arvo on ollut n. 20 milj. mk/v ja sisävesiväylätöiden arvo n. 8 milj. mk/v.

6.2 VESITIETÖIDEN URAKKA-ASIAKIRJAT JA URAKOINTIMENETTELY

6.2.1 Asiakirjat

Vesitieurakoita varten ei ole laadittu varsinaisia vakiosisältöisiä urakka-asiakirjoja tai laadintaohjeita, vaan kunkin ura-

kan asiakirjat laaditaan yksilöllisesti. Vesitieuran valvontajulkaisun, TVH 2.993, yhteydessä on kuitenkin esitetty kokoelma käytännöstä otettuja asiakirjoja, joita voidaan käyttää soveltuvien osin malleina.

Vesitieuran urakka-asiakirjajärjestelmä on esitetty liitteessä n:o 7 olevassa kaaviossa. Järjestelmän rakenne poikkeaa YSE:n 66 §:ssä esitetystä ennen muuta siinä, että tarjouspyyntö ja urakkaohjelma asetetaan pätemisjärjestyksessä YSE:n edelle. Väyläurakassa yleensä noudatettavat urakka-asiakirjat on esitetty liitteessä n:o 8.

6.2.2 Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja tarjousten hankkiminen

Meriväylätöiden osalta urakka-asiakirjat laaditaan vesitieosastolla. Sisävesiväylätöitä koskevat tarjouspyyntöasiakirjat laaditaan joko vesitieosastolla tai tie- ja vesirakennuspiireissä. Asia harkitaan tapauskohtaisesti ottamalla huomioon urakan luonne sekä piirin resurssit ja aikaisemmin saavutettu kokemus. Tarjouspyynnöt hankkii yleensä se, joka laatii tarjouspyyntöasiakirjat.

Seuraavassa selostus eri urakka-asiakirjojen laatimisessa noudatettavista menettelytavoista:

Urakkasopimus:

Vesitieosastolla solmittavissa urakkasopimuksissa ei käytetä LM:n vahvistamaa urakkasopimuskaavaketta, vaan sitä vastaava urakkasopimus laaditaan aina työkohtaisesti. Urakkasopimus sisältää ministeriön päätöksen vaatimat osat sekä kullekin työlle ominaiset piirteet.

Piirit tekevät tavallisimmin urakkasopimukset käyttäen voimassa olevaa sopimuskaavaketta.

Eräissä tapauksissa urakoitsija on hankittu pelkästään tarjouspyynnön, hyväksymiskirjeen ja tilausvahvistuskirjeen avulla.

Tarjouspyyntö ja ennen tarjouksen jättämistä annetut kirjalliset lisäselvitykset

Tarjouspyyntökirje tehdään kustakin työstä erikseen, valmiita kaavakkeita ei käytetä. Kirje muotoutunut varsin vakiosisältöiseksi.

Urakkaohjelma:

Urakkaohjelmat tehdään kustakin työstä erikseen, valmiiksi tehtyjä vakio-osia ja lisäosia ei käytetä.

Urakkaohjelmia (hankintaohjelmia) joudutaan laatimaan varsin monenlaisista töistä, esimerkiksi:

- meriväylien ruoppaus- ja louhintatöistä
- merimerkkien hankinta- ja asennustöistä
- sulun maansiirto-, louhinta- ja betonitöistä
- sulkuporttien ja läppäsiltojen hankinnoista
- kanavien sähkötöistä
- sisävesiväylien ruoppaus- ja louhintatöistä
- kanavien ja väylien rakentamisesta kuivatyönä
- laituritöistä
- piensatamatöistä.

Käytännössä usein toistuville töille on muotoutunut runko, jota täydennetään kullekin työlle ominaisilla piirteillä.

Yleiset sopimusehdot

Yleisinä sopimusehtoina käytetään sekä urakka- että hankintasopimusten liitteenä valtion rakennustöistä annettuja yleisiä sopimusehtoja 18.12.1974.

Työselitykset

Ruoppaustöissä ei työselityksiä yleensä käytetä. Mikäli työtavasta halutaan antaa määräyksiä esitetään ne tavallisimmin urakkaohjelmassa. Kuivatyönä toteutettavista väylätöistä laaditaan yleensä työkohtainen työselitys. Myös teknillisistä rakenteista tehdään työkohtaiset työselitykset tavanomaiseen tapaan.

Yleisiä, erityisesti vesitöihin sovellettavia, työselityksiä ei ole, mutta muiden osastojen laatimia yleisiä työselityksiä on käytetty eräissä tapauksissa soveltuvin osin.

Piirustukset

Ei esiinny poikkeamista yleisestä käytännöstä.

Tutkimustiedot

Koska tutkimustiedoilla on väylätöissä erittäin keskeinen merkitys, ne esitetään järjestelmässä omana ryhmänään. Tutkimustiedot esitetään tavanomaiseen tapaan karttoina, diagrammeina ja näytelomakkeina. Lisänä maarakennustöiden tutkimustietoihin verrattuna ovat sukeltajatutkimukset, joilla pyritään selvittämään avokalliot, lohkat ja maan laatu sekä luotaukset ja haraukset, joilla selvitetään pohjan korkeusasema.

Urakkaohjelmassa on oma kohtansa, jossa esitetään rakennuttajan vastuu tutkimustiedoista. Pääsääntö: tutkimustuloksista vastataan, mutta ei niiden tulkinnoista.

Urakkaohjelmassa mainitut määräykset ja ohjeet

Käytännössä normit ym. yleiset ohjeet tulevat sopimuksen piiriin lähinnä työselityksen kautta.

Kansainvälisissä urakoissa on tässä kohdassa lueteltu tärkeimpiä rakentamiseen liittyviä säädöksiä.

Tarjous

Tarjous tehdään rakennuttajan tarjoukseen liittämää tarjouskaavaketta ja tarjoustaulukoita käyttäen. Tarjouskaavakkeessa esitetään yhteenveto urakkahinnasta sekä muita urakkaa koskevia tietoja. Tarjoustaulukossa eritellään urakkahinta työkohteittain ja työlajeittain. Painettuja lomakkeita ei ole tehty, vaan jokainen urakka käsitellään omana kokonaisuutena.

Työolosuhteita koskevat tilastotiedot ja muu informaatio

Tässä kohdassa voidaan esittää seuraavia tietoja:

- Tuulitiedot tuuliruuksina
- Aallonkorkeushavainnot
- Jäätymisen ja sulamisen ajankohdat
- Sumuisuus
- Liikennemäärät
- Vedenkorkeudet
- Virrannopeudet

6.2.3 Urakkatarjousten käsittely ja sopimuksen allekirjoittaminen

Työnjaossa tie- ja vesirakennuspiirien ja vesitieosaston kesken noudatetaan seuraavaa menettelyä:

Meriväylätyöt

Urakkatarjousten käsittely ja sopimuksen allekirjoitus sekä vakuuden hyväksyntä tehdään vesitieosaston toimesta. Meriväylätyöt tehdään MKH:n määrärahoilla, mikä edellyttää esityksen tekoa MKH:lle urakan annosta ja MKH:n lupaa tehdä sopimus esitetyn urakoitsijan kanssa (MKH hyväksynyt tähän mennessä aina TVH:n esityksen) sekä rahojen myöntämistä TVH:n käyttöön.

Sisävesiväylät

Työnjako sovitaan hankkeittain piirin ja vesitieosaston kesken (vrt. kohta 6.2.2). Jos urakoitsijan valinta ja sopimuksen teko ovat tie- ja vesirakennuspiirin asiana, se ilmoittaa tehdyistä ratkaisuista vesitieosastolle. Vesitieosasto antaa konsultti-apua tarvittaessa.

Piensatamat

Piensatamia koskevat satama-, laituri- ja väyläurakat tehdään tavallisimmin piirin toimesta vesitieosaston antaessa konsulttiapua.

Tulo- ja menoarvion soveltamishojjeiden mukaisessa ilmoitusmenetelyssä ja urakan TVH:een alistamisessa noudatetaan samoja mää-
räksiä, jotka on edellä esitetty tienrakennusurakoinnin yhtey-
dessä.

Kuitenkin huomattakoon, että vesitieurakoissa on valtiovarain-
ministeriön kirjeen n:o TM 2015/1.2.1973 kohtaan 4.9 nähden so-
vellettu urakkakohtaisesti työvoimaministeriön kanssa käytäntöä,
missä koko rakennusajan kattava työvoimaohjelma on voitu hyväk-
syttää ministeriössä vasta urakkatarjousten saamisen jälkeen.

6.2.4 Urakan valvonta

Urakan valvonnassa noudatetaan seuraavaa työnjakoa vesitieosas-
ton ja tie- ja vesirakennuspiirien kesken.

Meriväylät

Piiri hoitaa töiden valvonnan TVH:n piirille osoittaman valvonta-
kirjeen pohjalta. Töiden ylivalvonnasta huolehtii kuitenkin ve-
sitieosasto. Töiden vastaanotto tehdään tarkistusharauksin,
joissa on läsnä MKH:n, TVL:n piirin sekä urakoitsijan edustaja.
Loppukatselmuksesta huolehtii piiri määräten katselmusmiehen.
Urakan hyväksymisen suorittaa vesitieosasto katselmusmiehen esi-
tyksen pohjalta. Valmistuneista töistä toimitetaan harauspöytä-
kirjat ja rahoitusselvitys MKH:lle.

Sisävesiväylät ja piensatamat

TVH:n tekemien urakkasopimusten osalta piiri hoitaa töiden val-
vonnan TVH:n piirille osoittaman valvontakirjeen pohjalta. Töi-
den ylivalvonnasta huolehtii kuitenkin vesitieosasto. Loppukat-
selmuksesta huolehtii piiri määräten katselmusmiehen. Urakan
hyväksymisen suorittaa vesitieosasto katselmusmiehen esityksen
pohjalta.

Itse tekemiensä urakoiden osalta piiri huolehtii töiden valvon-
nasta ja hyväksymisestä itsenäisesti. Tehdyistä ratkaisuksista
saatetaan tieto vesitieosastolle. Vesitieosasto antaa konsult-
tiapua tarvittaessa.

Urakoiden valvontaa varten vesitieosasto on saattanut vesitie-urakan valvontaohjeet TVH 2.993 piirien käyttöön. Lisäksi lop-pukatselmuksen pitämisestä on annettu kirjallisia ohjeita pii-reille.

Yleisesti voidaan todeta, että urakoiden valvonnassa vesitie-osasto harrastaa aktiivista valvontaa.

7 KUNNOSSAPITOTÖIDEN URAKOINTI

7.1 Yleistä

Kunnossapitoon liittyvää urakointia ohjaa käyttöosaston kunnossa-pitotoimisto. Urakointi keskittyy lähinnä päällystys- ja murs-kaustöihin, jotka usein käytännössä on yhdistetty rakennustoimi-alan urakoihin. Kunnossapitotöiden osuus laitoksen päällystys-ja murskaustöistä on arviolta noin puolet. Muita kunnossapi-toalalla urakoitavia kohteita ovat kestomerkinätyöt ja siltojen maalaustyöt. Eräiden ulkopuolisilla teetettävien kunnossapito-töiden osalta eivät käytetyt sopimukset ole täysin varsinaisten urakkasopimusten kaltaisia. Tällaisia töitä ovat mm. viheralu-eiden hoitosopimukset sekä auraus- ja kuljetussopimukset.

7.2 KUNNOSSAPITOTÖIDEN URAKKA-ASIAKIRJAT JA URAKOINTIMENETTELY

7.2.1 Asiakirjat

Kunnossapitotoimialan päällystys- ja murskaustöissä käytetään samoja asiakirjoja kuin rakennustoimialan töissä. Kestomerkin-tätöitä varten on laadittu tie- ja vesirakennuspiirien käyttöön malli kestomerkinätyön urakkaohjelmaksi ja kestomerkinätyön yleinen työselitys. Rakenteeltaan nämä asiakirjat muistuttavat päällystystöiden vastaavia asiakirjoja. Kestomerkinätaurakassa noudatettavat urakka-asiakirjat on esitetty liitteessä n:o 9. Muita urakoitavia kunnossapitotehtäviä, kuten tievalaistuksen kunnossapitoa ja viheralueiden hoitoa koskevat sopimusasiakirjat laaditaan tapauskohtaisesti. Auraus- ja kuljetussopimuksesta on kunnossapitotoimisto laatinut piireille yhtenäiset mallit.

7.2.2 Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja tarjousten hankkiminen

Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja tarjousten hankkiminen kuuluu tie- ja vesirakennuspiireille, päällystys- ja murskaustöiden osalta käytännössä rakennustoimialalle. Muilta osin asiakirjojen laatimisen hoitaa piirin kunnossapitotoimiala. Varsinaisia urakointia ja asiakirjojen laatimista koskevia vakiintuneita ohjeita ei ole lukuunottamatta kestomerkintäurakkaa, jossa urakkaohjelman työkohtainen osa muodostetaan täydentämällä erityinen lomake.

7.2.3 Urakkatarjousten käsittely ja sopimuksen allekirjoittaminen

Urakointiasioiden hoito kuuluu periaatteessa tie- ja vesirakennuspiireille. Päällystys- ja murskausurakoissa menettely on täysin sama kuin rakennustoimialalla. Kestomerkintäurakat on alistettu TVH:n käyttöosaston hyväksyttäväksi. Muiden urakoiden suhteen ei ole vakiintuneita menettelyohjeita.

7.2.4 Urakan valvonta

Urakan valvonta kuuluu periaatteessa tie- ja vesirakennuspiireille. Päällystys- ja murskaustöiden osalta menettely on sama kuin rakennustoimialalla. Muiden urakoiden valvonnasta ei ole annettu pysyviä ohjeita.

8 TALONRAKENNUSTÖIDEN URAKointi

8.1 Yleistä

TVL:n talonrakentamisessa noudatettava käytäntö nojautuu valtion talonrakennushankkeista annetun asetuksen (143/8.2.1974) säädöksiin. Asetuksen 7 §:n mukaan valtion talonrakennushankkeiden suunnittelu ja toteuttaminen on rakennushallituksen asiana, mikäli muuta ei ole säädetty tai valtioneuvosto valtiovarainministeriön esittelystä ole toisin päättänyt. Valtioneuvosto on oikeutanut TVH:n itse huolehtimaan tienpitoa varten tarvittavien kor-

jaus-, huolto-, varastointi-, säilytys- ja asuntorakennusten suunnittelusta ja rakentamisesta.

Tienpidon talonrakennustöiden urakoinnin ohjaus kuuluu käyttö-osaston kunnossapitotoimiston talonrakennusjaostolle. Talonrakennustöihin liittyvien sähkötekniillisten töiden urakka-asiat hoitaa kuitenkin konetoimiston sähköjaosto. Talonrakennustöiden urakoinnin arvo on vuosittain 15 - 20 milj. mk.

8.2 TALONRAKENNUSTÖIDEN URAKKA-ASIAKIRJAT JA URAKUINTIMENETTELY

8.2.1 Asiakirjat

Em. delegoinnista johtuen on TVH noudattanut myös urakoinnissa ainakin oleellisilta osiltaan rakennushallituksen käytäntöä ja asiakirjojen laatimistapoja.

Talonrakennustöissä noudatettavan asiakirjajärjestelmän rakenne on pääpiirteissään sama kuin TVL:n yleisessä urakka-asiakirja-järjestelmässä. Urakkasopimuskaavakkeena käytetään valtiovarainministeriön 11.2.1975 valtion talonrakennustöitä varten vahvistamaa urakkasopimuskaavaketta. Painettuja vakiosisältöisiä urakka-asiakirjoja ei varsinaisissa talonrakennustöissä ole käytössä, vaan asiakirjat laaditaan urakkakohtaisesti. Talonrakennusurakassa noudatettavat urakka-asiakirjat on esitetty liitteessä n:o 10.

Erillisiä LVI-urakoita varten on laadittu julkaisu TVH 1.129, LVI-tekniillisten töiden urakkasopimus ja erillisiä sähköurakoita varten julkaisu TVH 1.130, Sähkötekniillisten töiden urakkasopimus. (Kts. liite n:o 11).

8.2.2 Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja tarjousten hankkiminen

Talonrakennusten tarjouspyyntöasiakirjat laaditaan TVH:n kunnossapitotoimiston talonrakennusjaostossa, paitsi sähkötöiden osalta konetoimiston sähköjaostossa. Vähäisten, esimerkiksi rakennusten kunnossapitoon liittyvien, urakoiden osalta ovat myös piirit laatineet tarjouspyyntöasiakirjoja. Varsinaisia laatimisohejeita ei ole käytössä, mutta käytännön kokemus on

muovannut vakiintuneita malleja kutakin tapausta varten.

Talonrakennustöistä urakkakyselyt suorittaa tavallisesti käyttö-osaston kunnossapitotoimisto. Tiemestaripiirien tukikohtien, keskusvarastojen ja piirilaboratorioiden sähkötöistä tarjoukset pyytää käyttöosaston konetoimisto. Piirit voivat pyytää tarjoukset vain pienehköistä saneeraus- ja laajennusurakoista.

8.2.3 Urakkatarjousten käsittely ja sopimuksen allekirjoittaminen

Urakkatarjousten käsittely ja urakoitsijan valinta suoritetaan kunnossapitotoimiston talonrakennusjaostossa, sähkötöiden osalta kuitenkin konetoimistossa. Urakkasopimukset allekirjoitetaan tie- ja vesirakennuspiireissä TVH:n antamalla valtuutuksella.

Niissä urakoissa, joissa tarjoukset hankitaan piirin toimesta, hoidetaan myös tarjousten käsittely ja urakoitsijan valinta piirissä. Työjärjestyksen mukaan piireillä on oikeus alle 100 000 mk:n talonrakennusurakoiden tekemiseen.

8.2.4 Urakan valvonta

Talonrakennusurakan valvonta siirretään piirille samalla kuin sopimuksen allekirjoitusoikeuskin. Täten piiri toimii rakennuttajan edustajana urakan valvonnassa. Loppukatselmuksen pitäjä määrätään TVH:sta.

Sähkötöissä piiri huolehtii työ- ja takuuajan vakuuksien hyväksymisestä ja säilyttämisestä sekä hoitaa muutkin rakennuttajalle kuuluvat velvoitteet, kuten rakennusaikaisen valvonnan ja toisinaan myös urakan vastaanottamisen ja hyväksymisen. K/Kk/sähköjaosto avustaa tarpeen mukaan piiriä työnaikaisessa valvonnassa sekä lähettää edustajan vastaanottokatselmukseen.

Loppukatselmuksia varten on laadittu pöytäkirjamalleja.

9 NYKYTILANTEEN ARVOSTELUA

9.1 Yleistä

Kuten edellä esitetystä selonteosta on saatettu havaita, esiintyy TVL:n käyttämissä urakka-asiakirjoissa ja myös urakka-asioiden hoidossa nykyisellään melkoista kirjavuutta. Syynä tähän on selvästi laitoksen sisäisten, urakka-asiakirjoja ja urakointimenettelyä koskevien ohjeiden ja määräysten hajanaisuus sekä myös urakointiasioita hoitavien eri yksiköiden riittämätön yhteistyö. On tosin muistettava, että TVL:n rakennuttamistoimintaan sisältyy monia varsin erityyppisiä työaloja.

Valtion rakennuttamista koskevat ylemmän tason säädökset on saatettu ajantasalle joitakin vuosia sitten. Nämä säädökset ja niiden perusteella vahvistetut urakkasopimuslomakkeet ja yleiset sopimusehdot muodostavat yhtenäisen ja selkeän perustan valtion työvirastojen rakennuttamistoiminnalle. Sen sijaan TVL:n oma sisäinen ohjeisto käsittää 50, TVH:n eri yksiköiden tie- ja vesirakennuspiireille aikojen kuluessa lähettämää, urakointitavalla tai toisella liittyvää kirjettä. Niillä on lähetetty piirien noudatettaviksi ylemmän viranomaisen määräyksiä, eri urakka-asiakirjoja sekä erillisohjeita kulloinkin ajankohtaisiksi tulleista urakointikysymyksistä.

Seuraavassa tarkastellaan lähemmin TVL:n urakka-asiakirjoissa ja urakointimenettelyssä työryhmän mielestä esiintyviä epäkohtia. Osaan näistä esitetään parannuksia työryhmän laatimassa rakennuttamisohje-ehdotuksessa. Osa epäkohdista on senlaatuksia, että niiden poistaminen edellyttää kehitystyötä itse asiakirjoissa. Työryhmä esittääkin eräitä kehittämisehdotuksia jäljempänä. Eräät nykyisellään arvostelua aiheuttavat seikat TVL:n urakointimenettelyssä saattaisivat kaivata yleisperiaatteiden esittämistä laitoksen rakennuttamispolitiikassa.

9.2 Asiakirjat

TVL:n rakennuttamistoiminnan monia työaloja varten on laadittu ja ollaan edelleenkin laatimassa omia yleisiä urakka-asiakirjoja.

Eräillä aloilla taas tarjouspyyntö- ja sopimusasiakirjat laaditaan aina työkohtaisesti. Epäyhtenäisyyttä esiintyy niin urakka-asiakirjajärjestelmien rakenteessa kuin yksittäisten asiakirjojen sisällössä.

Vesitietoimialan urakoissa, joissa asiakirjat, useimmiten myös varsinainen urakkasopimus laaditaan työkohtaisesti, ei noudateta YSE:n 66 §:n ilmoittamaa asiakirjojen pätemisjärjestystä. Tätä on perusteltu sillä, että asettamalla urakkaohjelma YSE:n edelle, se voidaan YSE:n yleismääräyksiä täydentämällä laatia yksittäisen urakan vaatimuksia paremmin vastaavaksi. Sähkö- ja LVI-urakoissa käytetään vahvistetun urakkasopimuslomakkeen sijasta erityisiä sopimusmalleja, joihin on sisällytetty runsaasti urakkaohjelmaan kuuluvia määräyksiä. Sisällöltään nämä mallit ovat lisäksi eräiltä kohdin vanhentuneita. Päällystys-, murskaus-, maabetoni- ja päällysteen korjausurakoissa asiakirjojen pätemisjärjestyksen voidaan sanoa olevan YSE:n 66 §:ssä esitettyyn nähden poikkeavan, sillä em. urakoissa asetetaan yleiset työselitykset sopimuspiirustusten edelle. Vaihtelua esiintyy myös eri töiden urakkaohjelmien rakenteessa ja sisällössä sekä siinä, millaisia asiakirjoja ilmoitetaan sopimuksessa noudatettaviksi asiakirjoiksi. Sillanrakennustöissä on omaksuttu käytäntö, että sopimusasiakirjat jaotellaan pelkästään YSE:n 66 §:n mukaisiin ryhmiin eikä urakkaohjelmassa esitetä pitkää luetteloa erilaisista säädöksistä, normeista ja yleisistä määräyksistä.

9.3 Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja tarjousten hankkiminen

Nykyisellään tie- ja vesirakennuspiirit hoitavat tarjousten hankkimiseen liittyvät tehtävät varsin itsenäisesti. Poikkeuksen tekevät vain vesitie- ja talonrakennusurakat. Näiden osalta tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen ja tarjousten hankkiminen hoidetaan valtaosaltaan TVH:n toimesta. Myös eräät sillanrakennuksen erikoistöiden tarjouspyyntöasiakirjat laaditaan TVH:ssa. Perusteluksi tähän menettelyyn esitetään se, että piireiltä puuttuu henkilöresursseja ja asiantuntemusta näissä töissä ja lisäksi näiden töiden suunnittelu hoidetaan valtaosaltaan keskitetysti TVH:n toimesta.

Eri töitä varten laadituissa tarjouspyyntöasiakirjoissa saattaa nykyisellään esiintyä melkoisia eroja. Tämä on seuraus edellä selostetuista asiakirjoja koskevista eroista. Menettelytapajärjestelmä aiheuttaa lisäksi se, että eräissä töissä normaali urakointimenettely siihen kuuluvine asiakirjakäytäntöineen ei ole täysin vakiintunut. Tällaisia ovat esimerkiksi hankintalautakammiot ja urakat. Näissä käytetään toisinaan normaaleja urakka-asiakirjoja toisinaan työ taas hoidetaan kuin kysymyksessä olisi hankinta. Myös varsinaisten maarakennusurakoiden osalta on esiintynyt menettelytapajärjestelmän nimenomaan koneurakkatyyppeissä osaurakoissa. Eräissä piireissä tällaisia töitä on pyritty hoitamaan konevuokraussopimuksilla. Syynä tähän on se, että erityisesti tienrakennustöiden asiakirjoja on pidetty tarpeettoman raskaina yksinkertaisissa osaurakoissa.

Lisäksi voidaan todeta, että eräiden kunnossapitoon liittyvien tehtävien osalta urakointimenettely ja asiakirjatilanne on vakiintumaton. Osaltaan tämäkin on haittaamassa urakoinnin soveltamista uusiin kunnossapitoalan tehtäviin. Pääasiallinen urakoinnin este on kuitenkin omien resurssien nykyinen ylivoimaisuus. Vähäisessä määrin on eräissä piireissä tehty mm. viheralueiden hoitosopimuksia. Auraustyössä noudatettava sopimusmenettely on nykyisellään täysin varsinaiseen kuljetussopimusmenettelyyn verrattavissa.

Nykyisellään esiintyy vaihtelua TVH:n eri yksiköiden kesken myös siinä, mitä tietoja tai asiakirjoja piirien tulee toimittaa asiakirjojen laatimis- ja tarjouspyyntövaiheessa TVH:een. Tilannetta selkeyttäisi se, että yleismenettelyksi hyväksyttäisiin sillanrakennustöissä jo käyttöön otettu menettely. Tämän mukaan piirin tulee lähettää tarjouspyyntö tiedoksi TVH:een niistä urakoista, jotka voimassa olevien määräysten mukaan tulevat alistettaviksi TVH:n ratkaistaviksi. Tällöin varsinaisia alistamisasiakirjoja voitaisiin keventää ja saavutettaisiin samalla tilaisuus puuttua tarjouspyynnöissä mahdollisesti esiintyviin heikkouksiin.

9.4 Tarjousten käsittely ja sopimuksen allekirjoittaminen

Otsikossa mainittujen toimenpiteiden osalta säädösten määräykset ja TVL:n työjärjestys antavat varsin selvät toimintaohjeet.

Urakoiden alistamisasiakirjoja koskevassa käytännössä esiintyy jonkin verran kirjavuutta. Tienrakennusurakoista annettujen ohjeiden mukaan alistamisasiakirjoihin tulee liittää mm. tarjouspyyntöasiakirjat ja sopimusluonnokseen kuuluvat asiakirjat molemmat kahtena kappaleena. Käytännössä tämä merkitsee neljää likimain samanlaista asiakirjanippua. Sillanrakennustöistä on uusien ohjeiden mukaan tarpeen tässä vaiheessa lähettää em. asiakirjoista vain urakkasopimusluonnos ilman liitteitä kahtena kappaleena. Alistamisasiakirjojen osalta nykyistä menettelyä voitaisiin työryhmän mielestä keventää sillanrakennustöimiston jo omaksuman käytännön tapaiseksi.

Tulo- ja menoarvion soveltamisohjeiden mukainen urakoita koskeva ilmoitusmenettely (yli 1,5 milj. markan urakat) koetaan yleisesti tarpeettomaksi. Tehtyjen ilmoitusten tai mahdollisesti laiminlyötyjen ilmoitusten johdosta ei ole laitos koskaan saanut minkäänlaista palautetta. Asiasta on otettu epävirallisesti yhteyttä liikenneministeriön ko. ohjeen uusimistyötä hoitavaan virkamieheen. Puheena oleva ilmoitusmenettely on v. 1977 annetuissa valtion tulo- ja menoarvion soveltamista koskevissa yleismääräyksissä kuitenkin säilynyt entisellään.

9.5 Urakan valvonta

Urakoiden valvonnasta ja niihin kuuluvien töiden laadunvalvonnasta on julkaistu useita ohjekirjasia. Koko laitoksen urakan valvontaa koskevia peruslinjoja ja tavoitteita ei ole kuitenkaan yhtenäisessä muodossa missään ilmaistu. Eri valvontajulkaisut on tarkoitettu omiin erityistehtäviinsä. Yleisimmässä muodossa urakan valvontaa käsitellään tienrakennusurakan valvontaohjeessa. Urakan valvontaohjeet kaipaisivat kuitenkin koordinoitua. Tämän lisäksi TVL:n tulisi urakkapolitiikassaan ilmaista yleistavoitteet ja periaatteet urakan valvonnassa. TVH:n ja piirien välinen yhteistyö urakan valvonnassa on monilta osin varsin epämääräisellä pohjalla. Sama on tilanne

erilaisten urakointia ja urakoitsijoita koskevien tietojen sekä yleensäkin urakointikokemuksista saatavan palautetiedon keräämisessä. Näiltä osin on rakennuttamishjeluonnoksessa pyritty antamaan yleisohjeet.

II EHDOTUS TVL:N RAKENNUTTAMISOHJEEKSI

1 YLEISIÄ PERUSTELUJA RAKENNUTTAMISOHJEEN LAATIMISELLE

Kuten edellä luvusta I on käynyt selville ovat urakointiasioiden hoitamisesta annetut ohjeet nykyisellään varsin hajanaisessa muodossa. Erilaisia kirjeitä on runsaasti, mutta ne eivät muodosta selvää yhtenäistä kokonaisuutta. Koko ohjeisto on näinollen hankala käyttää. Varsinkin urakka-asioiden hoidossa alottelevan henkilön on siihen työlästä perehtyä. Sama hankaluus on todettavissa ohjeiston kokonaisvaltaisesta ajantasallapidosta, ja monia ohjekirjeitä voidaan pitää nykyisellään jo vanhentuneina. TVL:sta koskeva lainsäädäntö on hiljattain uusittu. Uusien säädösten pohjalta on lisäksi vahvistettu laitoksen uusi työjärjestys. Uudistuksen myötä on piirihallinto saanut entistä enemmän toimivaltaa käytännön rakennuttamistehtävissä. Uudistus muutti jonkin verran myös TVH:n sisäistä tehtäväjakoa urakka-asioiden hoidossa. Tavoitteena onkin saattaa rakennuttamista koskevat ohjeet vastaamaan edellä kuvatun organisaatiouudistuksen henkeä. Yhtenäisessä muodossa esitettävillä ohjeilla pyritään vaikuttamaan myös yhtenäisten menettelytapojen omaksumiseen eri yksiköissä ja toimialoilla ja mahdollisesti näin helpottamaan urakointimenettelyn soveltamista uusiin tehtäviin.

2 RAKENNUTTAMISOHJE

Työryhmän laatiman TVL:n rakennuttamisohjeen tarkoituksena on toimia käsikirjaluonteisena, koko TVL:n rakennuttamistoiminnan kattavana, yleisohjeena. Näin se tulisi korvaamaan nykyiset kirjeillä annetut ohjeet. Rakennuttamisohje sisältää osittain määräysluonteista tekstiä, mutta pääosin ohjeluonteista, yleisesti hyväksyttävään menettelyyn ohjaavaa, tekstiä.

Rakennuttamisohjeen lisäksi voivat TVH:n eri yksiköt antaa alaisestaan rakennuttamistoiminnasta omia sovellutus- ja lisäohjeita. Rakennuttamisohje olisi pyrittävä uusimaan ja täydentämään vähintään kahden vuoden välein, jotta sen sisältö pysyisi mahdollisim-

man hyvin ajantasalla ja jottei sen rinnalle pääsisi muodostumaan kovin monilukuista täydennyskirjeiden joukkoa.

Rakennuttamisohjeen sisältö on laadittu varsin pitkälle nykykäytännön pohjalta. Mahdollisimman suuri osa tähän saakka eri ohjekirjeisiin sisältyneistä asioista on siirretty rakennuttamisohjeeseen. Urakka-asiakirjakäytännön yhtenäistämiseen on kiinnitetty erityistä huomiota. Rakennuttamisohjeen mukaan eri töissä voidaan käyttää kuten tähänkin saakka omia asiakirjoja. Urakkasopimusasiakirjojen yleisryhmittely on kuitenkin kaikkien töiden osalta muutettu ohjeessa käyttöönotetun TVL:n yleisen urakkasopimusasiakirjajärjestelmän mukaiseksi. Näin siitäkkin huolimatta, että rakennuttamisohjeen ja eräiden tällä hetkellä vielä käytössä olevien urakka-asiakirjojen välille saattaa jäädä ristiriitoja. Lähtökohtana on ollut kuitenkin se ajatus, että tällä tavalla päästään nopeimmin koko laitoksessa yhtenäiseen urakka-asiakirjakäytäntöön.

Urakkatyöryhmän ehdotus TVL:n rakennuttamisohjeeksi on tämän loppuraportin erillisenä liitteenä.

3 RAKENNUTTAMISOHJE-EHDOTUKSEEN SISÄLTYVIÄ MUUTOKSIA

Seuraavassa esitetään luettelo niistä edellä mainitussa rakennuttamisohje-ehdotuksessa esiintyvistä määräyksistä ja ohjeista, jotka jollakin tavalla muuttavat nykyistä käytäntöä:

Selvennetty urakan ja hankinnan välistä rajaa ja otettu samalla käyttöön nimitys "hankintaurakka".

Täsmennetty kokonaisurakan määritelmää siten, että yksittäinen sillanrakennustyö voi muodostaa kokonaisurakan. Lisäksi on ilmoitettu, että sillanrakennuksen kokonaisurakkana pidetään myös määrätyn tieosuuden käsittävää urakkaa, jos siihen kuuluvien siltojen kustannukset ovat vähintään $\frac{2}{3}$ koko urakkahinnasta.

Määriteltä mm. käsitteet: tarjouspyyntöasiakirjat, urakkasopimusasiakirjat ja urakka-asiakirjat.

Esitetty käsite "TVL:n yleinen urakkasopimusasiakirjajärjestelmä". Tämä ilmaisee YSE 66 §:n mukaiset sopimusasiakirjat ja niiden pätemisjärjestyksen ja on tarkoitettu tavoitteena olevaksi asiakirjarungoksi kaikkia TVL:n töitä varten.

Eri töissä käytettävät urakkasopimusasiakirjat on ryhmitelty em. yleisjärjestelmän mukaisesti.

Annettu määräys, että tie- ja vesirakennuspiirien tulee lähettää urakoita, jotka todennäköisesti tulevat alistettavaksi ylemmälle viranomaiselle, koskevat tarjouspyyntöasiakirjat tiedoksi TVH:lle samanaikaisesti, kun ne lähetetään urakoitsijoille.

Annettu määräys, että tie- ja vesirakennuspiirin tulee alistaa urakan ratkaisu TVH:lle siinä tapauksessa, että urakoitsijalla on samanaikaisesti edullisin tarjous sekä TVL:lle että muulle valtion virastolle eivätkä urakoitsijan suoritusmahdollisuudet riitä näiden töiden yhtäaikaiseen suoritukseen.

Esitetty tarkennetut ohjeet piirin oman vertailuhinnan laatimisesta ja samalla annettu yleisohje, että piirin ja urakoitsijan vertailuhintojen poiketessa vähintään 5 % noudatetaan halvinta toteuttamistapaa. Jos ero on pienempi, käytetään tapauskohtaista harkintaa.

Muutettu urakan alistamista TVH:lle koskevaa ohjetta siten, että ohjeissa mainitut asiakirjat tarvitsee tie- ja vesirakennuspiirin lähettää vain yhtenä kappaleena.

Luovuttu 500 000 - 1 000 000 mk:n tienrakennusurakoita koskevista sopimuksen allekirjoituksen jälkeen TVH:lle tehtävistä ilmoituksista.

III URAKKA-ASIAKIRJOJA JA URAKOINTIMENETTELYÄ KOSKEVIA KEHITTÄMIS- EHDOTUKSIA

1 YLEISTÄ

Urakkatyöryhmä on pyrkinyt korjaamaan havaitsemansa urakka-asia-
kirjoja ja -menettelyä koskevat epäkohdat edellä esitettyssä ra-
kennuttamisohje-ehdotuksessaan. Osa havaituista epäkohdista on
kuitenkin sellaisia, että niiden korjaaminen vaatisi erityistä
kehitystyötä tai periaatteellisia kannanottoja. Työryhmä esit-
tää seuraavassa eräitä tällaisia kehittämisehdotuksia.

2 URAKKA-ASIAKIRJOJEN KEHITTÄMINEN

2.1 Asiakirjojen yleisrakenne

Rakennuttamisohje-ehdotusta laadittaessa on omaksuttu yleisnä-
kemys, jonka mukaan TVL:n koko rakennuttamistoiminnassa tulee
päästä periaatteiltaan yhtenäiseen urakkasopimusasiakirjakäy-
töntöön. Em. ohjeeseen sisältyvät sopimusasiakirjaluettelot on
kaikkien töiden osalta muokattu yhtenäiseen, YSE 66 §:n mukai-
seen yleisryhmittelyyn. Rakennuttamisohjeessa esitetyn asia-
kirjaryhmittelyn ja eräiden tällä hetkellä vielä käytössä ole-
vien urakka-asiakirjojen välille jää tiettyjä ristiriitoja.
Tämän vuoksi on tärkeää, että TVH:n eri yksiköt uusiessaan urak-
ka-asiakirjoja ottavat huomioon rakennuttamisohjeessa sopimus-
asiakirjojen pätemisjärjestykselle ja yleisryhmittelylle aset-
tamat vaatimukset.

Sellaisten töiden osalta, joista tarjouspyyntöasiakirjat laadi-
taan tie- ja vesirakennuspiireissä, tulisi TVH:n yksiköiden
edelleen pyrkiä rationalisoimaan ja yhdenmukaistamaan asiakir-
jojen laatimista julkaisemalla valmiita asiakirjoja, laatimis-
ohjeita ja malleja. Jotta asiakirjojen ja menettelytapojen
monimutkaisuus ei tarpeettomasti aiheuttaisi negatiivisia en-
nakkoasenteita asiakirjojen laatijoissa, tulee tavoitteena
asiakirjojen yhtenäisyyden lisäksi olla niiden helppokäyttöisyys
ja selkeys. Esimerkiksi tienrakennustöiden urakka-asiakirjoja
on havaittu eräissä piireissä pidettävän turhan monimutkaisina ja

raskaina yksinkertaisia osaurakoita varten.

2.2 Urakkaohjelmat

Keskeinen merkitys eri töissä käytettävien urakka-asiakirjojen yhtenäisyydelle on urakkaohjelmilla. Silloin, kun urakkaohjelmaa ei laadita kokonaan työkohtaisesti, tulisi pyrkiä seuraavaan yleisrakenteeseen:

A	Työkohtainen osa	(laatimisohe)
B	Yleinen osa	(vakiosisält.)
C	Maksu- ja mittausperusteet	(vakiosisält.)

Erillisten maksu- ja mittausperusteiden laatiminen on tarpeen vain yksikköhintaurakoissa, joissa esiintyy runsaasti maksukohteita. Eri töitä varten laadittavissa urakkaohjelmissa tulee noudattaa mahdollisimman yhtenäistä esitystapaa ja keskeiset sopimusmääräykset tulee esittää sisällöltään samanlaisina. Urakkaohjelmassa tulisi käyttää seuraavaa sisällön yleisryhmittelyä:

- 1 Työkohde
- 2 Urakan laajuus ja työrajat
- 3 Urakkamuoto
- 4 Urakassa noudatettavat asiakirjat
- 5 Vastuu asiakirjatiedoista
- 6 Urakka-aika
- 7 Urakkahinta ja maksut
- 8 Takuu ja takuu aika
- 9 Vakuudet ja vakuutukset
- 10 Sopimussakko
- 11 Järjestys- ja turvallisuusmääräykset
- 12 Valvonta
- 13 Suunnitelmien laatiminen
- 14 Muutos- ja lisätyöt
- 15 Urakkaa koskevat erityismääräykset
- 16 Tarjous

2.3 Arvonvähennysperusteet

Eräitä töitä varten on laadittu erityisiä arvonvähennysperusteita. Arvonvähennysperusteiden kehittämistä tulisi edelleen jat-

kaa. Kiinteät arvonnäennysperusteet yhdenmukaistavat urakoiden valvontaa. Arvonnäennysperusteet tulisi julkaista erillisinä asiakirjoina, jolloin niiden käytettävyys eri töissä sekä ajantasalla pito helpottuisi. Arvonnäennysperusteet sijoitettaisiin tällöin asiakirjoja koottaessa urakkaohjelman liitteeksi.

3 URAKOINTIMENETTELYN KEHITTÄMINEN

3.1 Yleistä

Urakointimenettely on valtion rakennuttamista koskevien säädösten ja määräysten kautta varsin pitkälle sidottu. Näin yhtenäisyys laitoksen sisällä on tältä osin melko hyvä. Seuraavassa esitetään kuitenkin eräitä työryhmässä esiintulleita kysymyksiä.

3.2 Alistamis- ja ilmoitusmenettely

Urakoiden ratkaisun alistamista ja sopimusten tekoon liittyvää ilmoitusvelvollisuutta koskevat määräykset on esitetty valtion tulo- ja menoarvion soveltamista koskevissa yleismääräyksissä ja TVL:n työjärjestyksessä.

Työryhmässä on keskusteltu siitä, tulisiko alistamisrajojen määrittelyssä ottaa nykyistä enemmän huomioon työn tekniset ym. erityispiirteet, jotka itse tarkastustoiminnan kannalta ovat usein ratkaisevia. Nykyiselläänhan TVL:n työjärjestyksessä on ilmoitettu varsin suoraviivaiset markkamääräiset alistamisrajat. Työryhmän mielestä alistamisrajoja koskevia määrittelyjä tulisi edelleen tutkia.

Tulo- ja menoarvion soveltamismääräysten asettama urakkasopimuksen allekirjoitusta koskeva ilmoitusvelvoite koetaan TVL:ssa varsin turhauttavaksi, koska minkäänlaista palautetta ei ko. ilmoituksista ole koskaan saatu. Työryhmän taholta oltiin syksyllä -76 suullisesti yhteydessä ko. asiasta VM:n asianomaiseen virkamieheen, mutta tuloksetta. Työryhmän mielestä tulo- ja menoarvion soveltamismääräysten mukainen ilmoitusmenettely aiheuttaa nykyisessä muodossaan vain turhaa paperisotaa, joten siitä tulisi pyrkiä pääsemään irti.

3.3 Urakan valvonnan kehittäminen

Nykyisellään on TVL:n rakennuttamistoiminnassa käytössä lukuisa joukko erilaisia urakan valvontaohjeita, osa niistä sisältää myös teknistä laadunvalvontaa koskevia ohjeita. Työryhmän mielestä tulisi selvittää olisiko valvontaa koskeva ohjeisto saatettavissa nykyistä selkeämmäksi kokonaisuudeksi, niin ettei esiintyisi rinnakkaisia ja päällekkäisiä asiakirjoja. Myös po ohjeiden luonne tulisi selvittää, ts. mitkä niistä ovat valvojen käsikirjoja, mitkä sopimusasiakirjoja. Yksi mahdollisuus olisi se, että pyrittäisiin laatimaan koko laitoksen rakennuttamista koskeva yhteinen urakanvalvontaohje ja tämän lisäksi eri töiden teknistä laadunvalvontaa koskevat ohjeet.

Viime aikoina ovat työ- ja ympäristönsuojelukysymykset nousseet yhä enemmän esille myös urakoiden valvonnassa. Rakennuttajan ja urakoitsijan keskinäiset velvollisuuksia ja vastuuta koskevat määräykset ovat kuitenkin usein epäselvät ja epäyhtenäiset eri urakoissa. Samoin ei ole täysin selvä kysymys siitä missä määrin TVL:lla on yleensäkin syytä ottaa hoitaakseen valvonta-tehtäviä ja niiden mukana vastuuta, jotka ehkä varsinaisesti kuuluisivat toiselle viranomaiselle. Po. valvonnan korostamisella sopimusasiakirjoissa on luonnollisesti vaikutuksensa myös urakkahintoihin. Työryhmän mielestä edellä esitetty kysymys kaipaasi laitoksen selvän periaatteellisen kannanoton, jotta asia voitaisiin parhaalla tavalla ja yhtenäisesti ottaa huomioon urakka-asiakirjoja laadittaessa.

3.4 Erilaisten sopimusmenettelyjen soveltaminen

Rakennuttamisohje-ehdotuksessa on tarkasteltu pelkästään urakointia ja siinä noudatettavia menettelytapoja. Ohjeessa on kuitenkin esitetty määritelmät myös muista tienteckemisessä usein esiintyvistä rinnakkaisista sopimusmuodoista, kuten hankintasopimus, konevuokraussopimus ja kuljetussopimus. Samalla on otettu käyttöön uusi termi, hankintaurakka. Tässä yhteydessä ei ole kuitenkaan pystytty antamaan luettelomaisen tarkkaa ohjetta siitä, mitä menettelyä milloinkin olisi parasta soveltaa. Epätietoisuutta esiintyy ennenmuuta urakan ja hankinnan välisestä rajasta. Jatkossa tulisi pyrkiä selvittämään eri so-

pimusmuotojen käyttökelpoisuus eri tapauksissa ja antamaan tarkemmat ohjeet soveltamisrajoista.

4 YHTEISTYÖ VALTION ERI RAKENNUTTAJAVIRASTOJEN KESKEN

Vuonna 1973 jätetyssä valtion maa- ja vesirakennustöiden urakka-toimikunnan mietinnössä kiinnitettiin huomiota valtion eri viranomaisten käyttämien urakka-asiakirjojen ja urakkamenettelyn yhtenäistämistarpeeseen. Käytännössä yhteydenpito eri virastojen välillä on jäänyt satunnaiseksi. Työryhmä ehdottaa, että TVH omaksuisi aktiivisemman roolin tässä asiassa. Yksi mahdollisuus käytännön yhteistyön parantamiseksi voisi olla se, että luotaisiin virastojen keskeinen yhdysmiesjärjestelmä. Nimettyjen yhdysmiesten tehtäviin kuuluisi mm. tiedottaa muille oman viraston rakennuttamiseen liittyvistä tapahtumista ja kehittämissuunnitelmista ja tarpeen vaatiessa esimerkiksi neuvottelutilaisuuksien järjestäminen.

TVL:N URAKOINTIIN LIITTYVIÄ KIRJEITÄ

- Y-3540/15.7.1961: Valtion rakennustöiden teettämistä urakoitsijoilla koskevat säädökset tiedoksi piireille (385/61, 386/61)
- Tr-1954/30.12.1974: Urakka-asetuksen muutos (860/74) tiedoksi piireille
- Tr-149/21.2.1975: Urakkapäätöksen muutos (985/74), yleiset sopimusehdot/18.12.1974 ja urakkasopimuskaavake/3.2.1975 sekä näiden aiheuttamat muutokset tienrak.töiden urakka-asiakirjoissa tiedoksi piireille
- Tr-1285/1.7.1974: Tienrakennustöiden uusitut urakka-asiakirjat sekä eräitä urakan valvontaan liittyviä ilmoittamisvelvoitteita tiedoksi piireille
- S/R-247/25.6.1975: Erillisten silta- ja suurpaalu-urakoiden urakka-ohjelma-asiakirjat tiedoksi piireille
- Tr-810/22.9.1975: Uusitut painokset murskaustöiden urakkaohjelmasta, työselityksestä ja valvontaohjeesta sekä työsuojeluohjeesta n:o 6 murskaustyöt tiedoksi piireille
- Tr-3178/1.10.1973: Ohjeita murskausurakoiden ajoittamisesta
- R-105/5.2.1976: Päällystystöiden teettämisohteet ja urakka-asiakirjat v. 1976, maabetoniurakan ur.ohj. ja työselitys, tiepäällysteiden korjausurakan ur.ohj., työselitys ja massa- ja yks.hintaluettelo tiedoksi piireille
- Tr-1532/26.4.1973: Kestomerkintätyön urakkaohjelmamalli ja työselitys tiedoksi piireille
- Rtr-153/2.12.1975: Uusittu tienrakennustöiden yleinen työselitys 1100 - 9300 tiedoksi piireille
- Tr-304/7.4.1975: SI-järjestelmän mukaisiksi tarkistettut työselitysosat 1200, 1300, 1500, 1600 ja 1700 tiedoksi piireille
- S-2246/8.10.1974: Uusittu sillanrakennustöiden yleinen työselitys tiedoksi piireille
- Tr-695/21.2.1972: Kielletty allekirjoittamasta sopimusta ellei tiepäätöstä ole saatu.
- Tr-740/16.3.1962: Aputyövoiman sijoittaminen urakoitsijan suorittamiin töihin

- R-688(Rsr-325)7.9.1976 Ohjeita Rsr:n alaisen urakoinnin hoitamisesta
- Y-5265/23.9.1969: Ohjeita urakoitsijan valinnasta ja sopimuksen tekemisestä
- R-165/20.2.1976: Urakoitsijarekisteri tiedoksi piireille
- O-508/16.3.1973: VvM:n kirje n:o TM 2015/1.2.1973 (tulo- ja menoarvion soveltamista koskevat yleismääräykset) tiedoksi piireille
- T1-145/25.2.1976: VvM:n kirje n:o TM 4426/6.2.1976 (tulo- ja menoarvion soveltamista koskevat erityismääräykset vuodelle 1976) tiedoksi piireille
- Tr-3611/2.12.1969: TVH:lle lähetettävät asiakirjat, jos urakkaa ei voida antaa halvimmalle tarjoajalle. Ilmoitus sopimuksen tekemisen jälkeen urakoitsijoille
- Tr-1304/2.7.1974: Urakoiden alistaminen TVH:n ratkaistavaksi, alistusrajat
- Tr-74/27.1.1975: Muistutus 500 000 - 1 000 000 mk:n tienrakennusurakoista TVH:lle lähetettävistä asiakirjoista
- Tr-974/17.3.1971: Urakointia koskevia ohjeita, mm alistamisasiakirjat -
- Tr-3007/16.12.1961: Luottotietojen voimassaoloaika pidennetty maantienrakennus- ja -parantamisurakoiden osalta 3 kk:si (Kulk.M:n kirje n:o 3433/8.2.1961)
- Y-5978/22.10.1969: Ohjeita urakkasopimuksen allekirjoittamisesta
- R-249/24.3.1976: Mm. kotimaisuuden huomioonottamisesta urakoinnissa
- Y-5300/1.12.1960: Ns. ILO-pykälä tiedoksi piireille
- Y-5556/2.10.1969: Säästöpankkien ja osuuspankkien antamat takaukset
- Y-1504/18.3.1963: TVH:n saatavien valvominen konkurssissa
- Rtr-125/26.11.1975: Tienrakennusurakan valvontaohjeet sekä eräitä valvonnassa käytettäviä lomakkeita tiedoksi piireille
- K-88/27.1.1975: Vesitieuran valvontaohjeet tiedoksi piireille
- Tr-4246/16.11.1972: Urakan hyväksymismenettelyssä noudatettavat määräajat
- Rtr-859/26.10.1976: Ohjeet päällystysurakan loppukatselmuksen pitämisestä

- V-2126/31.3.1966: Helsingin hovioikeuden päätös piireille tiedoksi ja huomioon otettavaksi
- Tr-2881/9.8.1971: Eräitä ohjeita koskien erityisesti urakoitsijan taloudellisen aseman valvontaa
- Tr-4159/14.12.1966: Vankityövoiman käytöstä urakoitsijan työssä
- Tr-1811/29.5.1967: Urakoitsijan TVL:lle maksama korvaus käyttäessään vankityövoimaa
- Tr-907/20.5.1974: Urakoiden indeksisidonnaisuus
- Rtr-27B/2.2.1977: Urakoiden indeksisidonnaisuus, voimassaolon jatkaminen 31.12.1978 saakka
- Tr-4580/11.12.1972: Liikevaihtoverotusta koskeva ehto urakkasopimuksissa (LM:n kirje n:o 1838/27.11.1972)
- R-590/9.8.1976: TVL:n omistaman kaluston vuokraaminen urakoitsijoille
- Tr-396/7.2.1963: Kuorma-autojen kuljetusmaksujen noudattaminen urakoissa
- Tr-864/12.3.1966: Kehotus ilmoittaa voimassaolevat kuljetustaksat tarjouspyyntöasiakirjoissa
- Rtr-174/24.2.1976: Ammattimaista liikennettä koskevien säänsöten soveltaminen urakkatöissä (LM:n kirje n:o 467/5.2.1976)
- Tr-1074/25.4.1968: Ohjeita kuljetusten järjestämisestä ns. suljetulla alueella
- Y-5944/15.8.1972: Urakkatarjousten jättämisaika osastoille ja erillisille toimistoille
- M-19/17.1.1962: Epäselvyydet maalajimerkinnoissa ja havainnoissa urakkatöiden yhteydessä
- H-1465/9.3.1976: Ohjeita rakennustyömaiden sosiaalitilaohjeiden soveltamisesta mm. urakoissa
- K-2226/11.11.1966: Ruoppaussuunnitelmia ja urakka-asiakirjoja koskevien lausuntojen pyytäminen
- Rtr-291/8.4.1976: Päällystealan neuvottelukunnan laatimat asfaltti-päällysteiden korjaustöiden urakka-asiakirjat tiedoksi piireille
- Tr-791/21.3.1968: Urakkapäätöksestä tehtävä ilmoitus

TVL:N URAKKA-ASIAKIRJAJÄRJESTELMÄ 1974

URAKKASOPIMUS

YLEISET SOPIMUSEHDOT

TARJOUSPYYNTÖ JA ENNEN TARJOUKSEN JÄTTÄMISTÄ ANNETUT KIRJALLISET LISÄSELVITYKSET

URAKKA-
OHJELMA

LUKU 1

A YLEI-
NEN OSAB TYÖ-
KOHTAI-
NEN OSA

LUKU 2

MAKSU-JA
MITTAUS-
PERUSTEET

VALTIONEUVOSTON VAHVISTAMAT NORMIT

TYÖKOHTAISET
TYÖSELITYKSETTIEN-
RAKEN-
NUSTYÖTSILLAN-
RAKEN-
NUSTYÖT

PIIRUSTUKSET

YLEISET TYÖSELITYKSET

TIENRA-
KENNUS-
TYÖTOSA
1100-
9300OSA
1100OSA
1200OSA
1300OSA
1400OSA
1500OSA
1600
*OSA
1700
**SILLAN-
RAKENNUS-
TYÖTURAKKAOHJELMASSA MAINITUT
RAKENNUTTAJAN JA YKSITYISTEN
JÄRJESTÖJEN JULKAISEMAT MÄÄ-
RÄYKSET JA OHJEET*TARPEELLISILTA OSIN VIITATAAN JULKAISUIHIN
TVH 2.809 MURSKAUS-
TYÖN TYÖSELITYS JA
TVH 2.802 PÄÄLLYS-
TYÖSTÖIDEN TYÖSELITYS**TARPEELLISILTA OSIN VIITATAAN VI-
HERTÖIDEN YLISEEN
TYÖSELITYKSEEN

TARJOUS

TARJOUS-
KIRJEHINNOITET-
TU MASSA-
JA YKS. HIN-
TALUETTELOSILTATÖI-
DEN YKS.
HINTALUET-
TELO

TIENRAKENNUSTÖIDEN YLEINEN URAKKA-ASIAKIRJAJÄRJESTELMÄ

Urakassa noudatettavat asiakirjat (lueteltu urakkaohjelmassa)

1. Urakkasopimus		LM/3.2.1975
2. Yleiset sopimusehdot valtion rakennustöitä varten		LM/18.12.1974
3. Tarjouspyyntö ja ennen tarjouksen jättämistä annetut lisäselvityskirjeet		TVH 1.598 (malli)
4. Urakkaohjelma		
- Luku 1 A Yleinen osa		TVH 2.451
- Luku 1 B Työkohtainen osa,		TVH 2.452 (laatimisohe)
1 B:n liitteenä Arvonvähennysten laskemisperusteita		TVH 2.399
- Luku 2 Maksu- ja mittausperusteet		TVH 2.453
5. Valtioneuvoston tai ministeriön antamat määräykset		
- Valtion työmaiden huolto-ohjesääntö	}	Nämä määräykset lueteltava kaikissa urakoissa noudatettavina asiakirjoina
- Rakennustyössä noudatettavat järjestysohjeet		
- Räjätystyössä noudatettavat järjestysohjeet		
- Työturvallisuuslain soveltaminen		
- TVL:n kuljetusmaksuneuvottelukunnan mietintö		
		TVH 1.595
6. Työkohtaiset työselitykset		
- Tienrakennustyöt		
- Sillanrakennustyöt		
7. Sopimuspiirustukset		
8. Yleiset työselitykset		
Tienrakennustyöt yleinen työselitys		
- Yhteiset työt	1100-9300	TVH 2.454
- Alustavat työt	1100	TVH 2.455
- Vahvistustyöt	1200	TVH 2.456
- Ojitus- ja putkitustyöt	1300	TVH 2.457
- Kallion leikkaus- ja pengerrustyöt	1400	TVH 2.458
- Maanleikkaus- ja pengerrystyöt	1500	TVH 2.459
- Päällysrakennetyöt	1600	TVH 2.460
Liite: Murskaustyön työselitys		TVH 2.809
Liite: Päällystysten työselitys		TVH 2.802
- Varusteet, laitteet ja viimeistelytyöt	1700	TVH 2.461

Liite: Vihertöiden yleinen työ-
selitys

TVH 2.400

Sillanrakennustyöt yleinen työselitys

TVH 2.465

9. Rakennuttajan antamat ohjeet ja määräykset)

- Vuokrattujen työkoneneiden enimmäisohje
vuokrat

Määrättävä kai-
kissa urakoissa
noudatettavaksi

10. Yksityisten järjestöjen julkaisemat
ohjeet

Luetellaan kul-
loinkin tarvitta-
vat ohjeet

11. Tarjous

- Tarjouskirje
- Massa- ja yksikköhintaluettelo
- Siltatöiden yksikköhintaluettelo

TVH 2.462 (malli)

TVH 2.464

TVH 2.463

-
- Näiden lisäksi urakassa tulevat noudatettaviksi ne asia-
kirjat, joihin viitataan työkohtaisessa työselityksessä,
sopimuspiirustuksessa tai yleisessä työselityksessä

PÄÄLLYSTYS-, MURSKAUS-, PÄÄLLYSTEENKORJAUS- JA MAABETONIURAKOIDEN
URAKKA-ASIAKIRJAJÄRJESTELMÄT

Urakassa noudatettavat asiakirjat (lueteltu urakkaohjelmassa)

	päällystys	murs- kaus	päällys- teen korjaus	maa- betoni
Urakkasopimus, LM/3.2.1975	1	1	1	1
Yleiset sopimusehdot LM/ 18.12.1974	2	2	2	2
Tarjouspyyntökirje ja lisäselvitykset	3	3	3	3
Urakkaohjelma - työkoht. osa	4	4	4	4
- painettu yleinen osa				
TVH 1.461	(4)			
" 1.460		(4)		
" 1.463			(4)	
" 1.462				(4)
Ympäristönsuojeluohje				
TVH 2.794	5		7	5
" 2.799		5		
Työselitykset				
TVH 2.802	6		6	
" 2.809		6		
" 2.854			5	
" 1.464				6
Sopimuspiirustukset	7	7	8	7
Murskaustyön valvonta- ohjeet TVH 2.810	8	8	9	8
Päällystystyön valvon- taohjeet TVH 2.815	9		10	-
Laadunvalvonta TVH 2.816				9
Liikennejärjestelyohjeet TVH 2.341	10	10	11	10
Työsuojeluohje TVH 2.798	11		12	11
TVH 2.717		9		12
TVH 1.438		11		
Stabilointiohjeet TVH 2.614				13
Asfalttipäällystenormit	12		13	

Tarjous	13	13	14	14
Kuljetusmaksuneuvotte- lukunnan mietintö		12		

Huom. Numero osoittaa asiakirjojen pätemisjärjestyksen

TVL:N SILLANRAKENNUSTÖIDEN URAKKASOPIMUS- ASIAKIRJAJÄRJESTELMÄ 1976

URAKKASOPIMUS

YLEISET SOPIMUSEHDOT

TARJOUSPYYNTÖ JA ENNEN TARJOUKSEN JÄTTÄ-
MISTÄ ANNETUT KIRJALLISET LISÄSELVITYKSET

URAKKA -
OHJELMA

A YLEI- NEN OSA	B TYÖ- KOHTAI- NEN OSA
--------------------	------------------------------

TYÖKOHTAISET TYÖSELITYKSET

PIIRUSTUKSET

YLEISET TYÖSELITYKSET

TARJOUS

TARJOUS -
KIRJE

URAKOIT -
SIJAN SIL-
TASUUNNI-
TELMA

MUUTOS - JA
LISATOIDEN
YKSIKKÖ
HINTALUETTELO

SILLANRAKENNUSURAKAN URAKKA-ASIAKIRJAJÄRJESTELMÄ

Urakassa noudatettavat asiakirjat (lueteltu urakkaohjelmassa)

1. Urakkasopimus LM/3.2.1975
2. Yleiset sopimusehdot valtion rakennus-
 töitä varten LM/18.12.1974
3. Tarjouspyyntö ja ennen tarjouksen jättäm.
 annetut kirjall. lisäselvitykset
4. Sillanrakennustöiden urakkaohjelma
 - A Yleinen osa TVH 2.447
 - B Työkohtainen osa TVH 2.448 (laatimis-
 ohje)
5. Työkohtaiset työselitykset
6. Sopimuspiirustukset
7. Yleiset työselitykset ja muut rakennutta-
 jan laatimat tai käyttöön ottamat vas-
 taavat ohjeet ja määräykset
 - Sillanrakennustyöt yleinen työselitys TVH 2.465
 - Yksityisten järjestöjen julk. ohjeet
8. Tarjous
 - Tarjouskirje
 - Massa- ja yksikköhintaluettelo
 (yks.hintaurakoissa)
 - Siltatöiden yksikköhintaluettelo TVH 2.463

Näiden lisäksi urakassa tulevat noudatettaviksi ne ohjeet ja määräykset, joihin viitataan työkoht. työselityksessä, sop. piirustuksissa tai yl. työselityksessä.

Suurpaalu-urakassa noudatetaan samaa asiakirjajärjestelmää sil-
 lä muutoksella, että urakkaohjelman yleiseksi osaksi tulee suur-
 paalu-urakan urakkaohjelma TVH 2.449.

VESITIEURAKAN URAKKA-ASIAKIRJAJÄRJESTELMÄ

URAKKASOPIMUS

TARJOUSPYyntö JA ENNEN TARJOUKSEN JÄTTÄMISTÄ
ANNETUT KIRJALLISET LISÄSELVITYKSET

URAKKAOHJELMA

YLEISET SOPIMUSEHDOT

TYÖSELITYKSET

PIIRUSTUKSET

TUTKIMUSTIEDOT

URAKKAOHJELMASSA MAINITUT MÄÄRÄYKSET
JA OHJEET

TARJOUS

TYÖOLOSUHTEITA KOSKEVAT TILASTOTIEDOT
JA MUU INFORMAATIO

VESITIEURAKAN URAKKA-ASIAKIRJAJÄRJESTELMÄ

Urakassa noudatettavat asiakirjat (lueteltu urakkaohjelmassa)

1. Urakkasopimus	Laaditaan työkohtaisesti (vesitieosastolla tehtävät urakat),
LM:n 3.2.1975 vahvist.
kaavake (piirissä teht. urakat).
2. Tarjouspyyntö ja ennen tarjouksen jättämistä annetut kirjall. lisäselvitykset	
3. Urakkaohjelma	laadit. työkohtaisesti
4. Yleiset sopimusehdot valtion rakennustöitä varten	liik.min. 18.12.1974
vahvistama
5. Työselitykset	työkohtaisia
6. Sopimuspiirustukset	
7. Tutkimustiedot	
8. Urakkaohjelmassa mainitut määräykset ja ohjeet	
9. Tarjous	
10. Työolosuhteita koskevat tilastotiedot ja muu informaatio	

Erikoistöissä asiakirjajärjestelmän rakenteessa voi esiintyä vaihtelua kulloisenkin tarpeen mukaisesti.

KESTOMERKINTÄTYÖN URAKKA-ASIAKIRJAJÄRJESTELMÄ

Urakassa noudatettavat asiakirjat (lueteltu urakkaohjelmassa)

1. Urakkasopimus	LM/3.2.1975
2. Yleiset sopimusehdot valtion rakennustöitä varten	LM/18.12.1974
3. Tarjouspyyntö ja ennen tarjouksen jättämistä annetut kirjalliset lisäselvitykset	
4. Urakkaohjelma	
- A työkohtainen osa	työkohtaisesti täydennettävä lomake
- B yleinen osa	vakiosisältöinen muistio
5. Kestomerkintätyön työselitys	vakiosisältöinen muistio
6. Tarjous	

TALONRAKENNUSTÖIDEN URAKKA-ASIAKIRJAJÄRJESTELMÄ

Urakassa noudatettavat asiakirjat (lueteltu urakka-ohjelmassa)

1. Urakkasopimus VM /11.2.1975
2. Yleiset sopimusehdot valtion rakennustöitä varten LM/18.12.1974
3. Tarjouspyyntö ja ennen tarjouksen jättämistä annetut kirjalliset lisäselvitykset
4. Urakkaohjelma laadit. työkohtaisesti
5. Valtioneuvoston tai ministeriön antamat määräykset
6. Työkohtaiset työselitykset työkohtaisia tai tyyppipiirustusten mukaisia
7. Sopimuspiirustukset
8. Urakkaohjelmassa mainitut rakennuttajan ja yksityisten järjestöjen julkaisemat määräykset ja ohjeet
9. Tarjous
 - tarjouskirje
 - yksikköhintaluettelo
 - maksuerätaulukko

SÄHKÖTEKNILLISTEN TÖIDEN URAKKA-ASIAKIRJAJÄRJESTELMÄ

Urakassa noudatettavat asiakirjat

1. Sähkötekniillisten töiden urakka-sopimus	TVH 1.130, sis. myös ur.ohj. asioita
2. Yleiset sopimusehdot valtion rakennustöitä varten	LM/18.12.1974
3. Tarjouspyyntö ja ennen tarjouksen jättämistä annetut kirjalliset lisäselvitykset	sisältää myös ur.ohj. asiaa
4. Urakkaohjelma	
5. Sähkötyöselitys	
6. Piirustusluettelon mukaiset piirustukset	
7. Tarjous	

Periaatteessa samanlainen asiakirjajärjestelmä käytössä myös LVI-urakassa sillä erotuksella, että sähkötekniillisten töiden urakka-sopimuksen paikalle tulee LVI-tekniillisten töiden urakkasopimus TVH 1.129. LVI-urakka-asiakirjoihin liitetään myös pääurakan rakennustyöselitykset.